

Bhutan Trust Fund for Environmental Conservation

ལོ་ལྟར་སྒྲུབ་ལུ
ཚུས་ལོ་ ༡༩༩༩ - ༢༠༠༠

Annual Report
Financial 1999-2000

“.....འབྲུག་གི་སྲོག་ཆགས་དང་གནས་སྡང་ས་སྣ་ཚོ་གས་ བློ་ཚོ་གས་ཚེ་ལ་ ཤིང་དང་མེ་ཏོག་གི་རིགས་
བྱ་དང་རི་དྭགས་ཚུ་གི་ རང་བཞིན་གནས་སྡང་ས་སྡང་སྐྱོབ་ཀྱི་བྱེད་ལས་
མི་སྡེ་འཕན་བདེ་ཡར་སེང་གི་དོན་ལུ་.....”

རྒྱལ་ཡོངས་བཀའ་བྲིས་། རྒྱུ་ལོ་ ༡༩༩༦
འབྲུག་རང་བཞིན་གནས་སྡང་ས་སྡང་སྐྱོབ་ཀྱི་གཏང་མ་དངུལ་།

“...for the promotion of social welfare
through environmental conservation of the forests,
flora, fauna, wildlife, diverse ecosystems
and biodiversity in Bhutan...”

Royal Charter, 1996

ANNUAL REPORT, 1 July 1999 to 30 June 2000

Contents	Page
Message from the Chairman of the Board	3
Introduction by the Director	5
The Organization	7
Strategic Funding Objectives	9
Program Achievements, July 1999-June 2000	11
<i>Grants Awarded in Fiscal 1999-2000:</i>	11
<i>Environmental Research and Building Capacity for NRM</i>	
<i>Environmental Impacts of Cattle Migration</i>	
<i>Introducing Electric Cookers as an Alternative to Firewood</i>	
<i>Incremental Staffing and Recurrent Costs of Conservation</i>	
<i>In Search of Greenhouse Deities</i>	
<i>Training and Equipment Support to RSPN</i>	
<i>Environmental Monitoring of Forest Management Units</i>	
<i>Golden Langurs and Capped Langurs in Bhutan</i>	
<i>Bragtsha Watershed Management</i>	
<i>Implementation Status of Ongoing Grants:</i>	19
<i>Environmental Education at the Lower Primary Level</i>	
<i>Institutional Support to Royal Society for the Protection of Nature</i>	
<i>Human Resources Development for Protected Areas</i>	
<i>Royal Botanic Garden</i>	
<i>Conservation Grants Expenditure During Fiscal 1999-2000</i>	23
Financial Statements, Fiscal 1999-2000	25
<i>Auditor's Report</i>	
<i>Statement of Revenue and Operating Expenditures</i>	
<i>Balance Sheet</i>	
<i>Schedules I-XV</i>	
Guidelines for Grant Seekers	41

འདས་པའི་ལོ་ནང་ལུ་ རང་བཞིན་གནས་སྐྱབས་སྐྱོབ་གཏང་མ་དངུལ་འདི་གི་ གྲུབ་འབྲས་སྐྱོབ་ཤོས་ཅིག་གྱི་ཡི་
 ཟེར་ ལྷན་ཞུས་ལ་མེ་ཡོད་མེ་འདི་ལུ་ རང་ཡའ་ཡོད་མེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ན། རང་བཞིན་གནས་སྐྱབས་སྐྱོབ་གཏང་མ་
 དངུལ་གྱི་ རྒྱུ་རྐྱེན་རྣམས་ལ་ ཟེར་འགྲོ་མ་དངུལ་དྲོ་ལར་ས་ཡ་ ལྷན་མེ་འདི་ འགོ་དང་པ་ཡིན་མེ་འདི་ནང་ལས་ རྟོ་ལར་
 ༡༩༥༡༩༣ སྤང་སྐྱོབ་གྲོགས་རམ་ནང་ལུ་འགྲོ་སོང་བཏང་ཡི། སྤང་སྐྱོབ་མ་དངུལ་འབད་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ ཡོ་རོ་
 དགྲའི་ཅིག་འགྲོ་བའི་མཐའ་མར་ སྐྱོབ་གཏང་མ་དངུལ་འདི་ སྐྱོགས་རམ་གྱི་མེ་དང་འབྲུག་པའི་མེ་ལྟེ་འེ་འདི་དོ་
 དང་བསྐྱེད་པའི་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་པའི་ ཚད་གཞི་དང་ལྷན་མེ་སོང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་ཡིན།

འདས་པའི་ལོ་ནང་ལུ་ འབྲུང་མ་གྱི་འདི་ གྲུབ་འབྲས་སྐྱོབ་ཤོས་ཅིག་གྱི་ཡི་དེ་ས་ལས་ སྐྱོབ་གཏང་མ་དངུལ་གྱི་ རྟོ་ལར་
 ༡༩༥༣༡༩༥༥ འབད་མེ་ཅིག་ ལག་ལེན་གྱི་དུས་ཡུན་ ལྷོ་དོ་དག་པ་ཅིག་ལས་ ཡོ་རོ་བཞིན་ཚུ་འབད་བའི་ སྐྱོགས་
 རམ་གསར་པ་དགུ་གི་ནང་ལུ་བྱེད་ཡོད། སྐྱོགས་རམ་འདི་ཚུ་ མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ ཐབས་ཤེས་མ་དངུལ་
 གཏང་ཐབས་གྱི་དམིགས་དོན་གྲུབ་མེ་ཅིག་ཡིན། རང་བཞིན་གནས་སྐྱབས་སྐྱོབ་ཚུ་ལ་མཐུན་འཐབ་ཚུགས་
 རྩི་འདོན་ལུ་ མེར་པ་སོ་སོར་དང་ལས་ཁུངས་གྱེས་ སྤང་སྐྱོབ་གྱི་ཉེ་མཐོང་དུ་རྒྱུ་སྐྱོང་ལག་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་གྲུབ་ཡར་
 དྲག་བཟོན་འདོན་ལུ་དང་ མེར་གསེབ་གྱི་མེ་ཚུ་ ས་གནས་གྱི་རང་བཞིན་གནས་སྐྱབས་སྤང་སྐྱོབ་འབད་ནི་གི་ནང་ལུ་
 བཅའ་མར་གཏོགས་ནི་གི་ཐབས་དང་ཡར་དྲགས་བཟོ་ནི་འདོན་ལུ་ཡིན། སྐྱོགས་རམ་སྐྱོབ་འདི་ འདས་པའི་ལོ་ནང་
 ཚར་ཡོད་མེ་ཚད་དེ་ཚུ་འེ་གྲུབ་འབྲས་གྱིས་རྒྱུ་ཁབ་ལུ་ སྤར་ལས་ཡོད་པའི་ལུགས་སྐྱོལ་ཐོག་ རང་བཞིན་གནས་
 སྐྱབས་ བདག་འཛིན་འབད་དེ་ཡོ་མེ་ཚུ་ ད་རེས་ནང་ས་པར་ རིག་གསར་སྤང་སྐྱོབ་འབད་ནི་འེ་ལས་ལུགས་ལུ་གྱུར་
 ཏེ་ཡོད་མེ་དང་ རང་བཞིན་གནས་སྐྱབས་ལུ་ཐོལ་གཏམ་བཅུ་གཞི་གི་དོན་ལུ་དང་ དེ་ལས་བཟོན་པའི་ཐོན་སྐྱོད་ཚུ་གི་ཚབ་
 ལུ་ ཐོན་སྐྱོད་གཞན་ ལག་ལེན་འཐབ་ཐོག་ལས་ རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་སྤེལ་ཡོད་པའི་ནགས་ཚལ་ལུ་གོད་པ་རྒྱབ་སྤེ་
 ཡོད་མེ་ཚུ་ མར་མཐའ་འབད་ནི་དང་ ཡང་ན་ ར་བཅས་རའི་སྐྱོད་རོ་ལེ་གི་པ་མ་འདུམ་ཚུ་དང་ རང་བཞིན་གནས་
 སྐྱབས་ལུ་གཏམ་འབད་ཡོད་མེ་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ ཤེས་པ་མཐོང་མ་ཡར་དྲག་བཟོན་ལུ་དམིགས་ཏེ་ཡིན།

སྤར་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ དུས་རྒྱུན་དུ་བཞག་ཐབས་ལུ་ སྐྱོབ་གཏང་མ་དངུལ་འེན་འེ་ལུགས་ཚད་ འབྲུག་རང་བཞིན་
 གནས་སྐྱབས་སྐྱོབ་ལུ་ཐོག་མེ་འདི་ འདུ་མཉམ་ཐོག་ལུ་ ཞིབ་དཔྱད་འབད་དགོ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ གི་ལོ་ལུ་ ལས་
 ཁུངས་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ འཛམ་གླིང་དངུལ་ཁང་གིས་ འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ དེ་ཉེན་འཕཅན་གྱི་ས་ཁོངས་འབད་
 བསྟན་གནང་ཡི། འདི་བཟུམ་མའི་འགོ་འདྲེན་གྱིས་ སྤང་སྐྱོབ་གྲོགས་རམ་གྱི་རེན་ཐང་ལུ་ ཉེང་བཀལ་བརྒྱབ་མེ་
 ཡིན་མེ་ཚད་ སྐྱོབ་གཏང་མ་དངུལ་གྱི་ལས་ཁུངས་ལུ་ སྐྱོབ་གཏང་ཚུ་གསལ་འདི་ཡང་ ཡར་དྲག་བཟོན་ལུ་འེན་ཟེར་ཞུ་ནི།

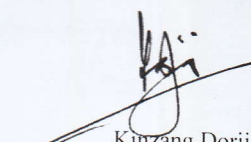
ཀུན་བཟང་རྗེ་མེ།
 སོ་ནམ་སྐོབ་པོ།

MESSAGE FROM THE CHAIRMAN OF THE BOARD

It is my pleasure to report that the past financial year has been one of the most successful for the environmental trust fund. For the first time in its history, total annual expenditure exceeded \$1 million, of which \$915,193 was spent on conservation grants. Almost nine years after its inception as a conservation financing mechanism, the trust fund has finally achieved a level of operations desired by its donors and Bhutanese society.

In another unprecedented achievement during the past year, the trust fund awarded \$1,783,702 in nine new grants, with implementation periods ranging from a few months to four years. These grants are collectively fulfilling strategic funding objectives, to develop individual and institutional capability for effective environmental management, addressing both *in-situ* and *ex-situ* conservation needs and sustainable utilization issues, and promoting rural participation in local conservation initiatives. Five grants were concluded during the year and their outputs will tremendously benefit the country, whether it is through successful integration of sacred, traditional beliefs of natural stewardship into modern conservation efforts, reduced pressure on natural forests through the use of alternative energy sources, or improved awareness of our biological diversity and rich natural heritage.

In order to sustain its initial success, it will be crucial for the trust fund to focus equally on assessing the impact of its grants on Bhutan's environmental management. This was also pointed out as a critical area during an external evaluation of institutional progress in 1999 by the World Bank. Such an initiative would not only add value to conservation grant making and help guide future interventions, but would also promote the accountability of the trust fund to society.

Kinzang Dorji
Minister of Agriculture

ང་གིས་ འབྲུག་སྲོག་ཉམས་མེད་ལྟེ་ ལག་ལེན་ འཛོམས་སྐྱོད་གི་ལོ་དང་པའི་ནང་ལུ་ ཡར་དྲག་གོང་འཕེལ་བྱུང་ཡོད་མི་འདི་ཚུ་
 རྫོགས་འབད་ནི་གི་གོ་སྐབས་ཐོབ་མི་འདི་ལུ་ ཡི་རང་ས་དང་དགའ་ལྷོ་སྐྱོམ་བྱུང་ཡི། བཀོད་ཚོགས་འཛོམས་སྐྱོད་གི་འགོ་
 འདྲན་དང་ གོགས་རམ་ལེན་མི་ཚུ་དང་ སན་འབྲས་ཅན་གྱི་མཉམ་འབྲེལ་གོ་སྐབས་སྲོག་ཉམས་མེད་ལྟེ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༠
 སྤྱི་ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༢༠ ལུ་ མཇུག་བསྡུ་ཡོད་པའི་ཅེས་ལོ་ལུ་ བཀོད་ཚོགས་ཀྱིས་གཞུང་བཀག་ཚུ་ཡོད་པའི་ འགྲོ་སོང་གི་
 ཚུད་ གྲོ་ལར་ས་ཡ་ ༡,༤༤ ལས་ གྲོ་ལར་ས་ཡ་ ༡,༡༢ ཟད་འགྲོ་བཏང་ཡོད། གོགས་རམ་བྱིན་ཡོད་པའི་མ་དངུལ་ གྲོ་
 ལར་ ༢,༡༥,༡༢༣ རྩ་ལས་ མང་གོས་ཅིག་ རྒྱལ་གཞུང་གིས་ ད་ལྟོ་སན་ཐོགས་ཡོད་མིའི་སྲོག་ཚགས་སྣ་ཚོགས་སྤྱང་སྤྱོབ་
 འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ལས་གཞི་གཞུང་གི་ཁོང་ལུ་ ལྷོགས་གྲུབ་གོང་འཕེལ་གཞི་བཟུགས་དང་ བོན་ལྷགས་བསྐྱེད་ནི་ལུ་
 བཏང་ཡོད། ར་བཅས་ཀྱིས་ གཞུང་ལྷོ་བཏང་སྤྱང་སྤྱོབ་ཀྱིས་ཁོང་ས་དྲུག་གི་ནང་ནའི་ ལས་གཞི་གཞུང་གི་རྒྱུན་སྐྱོད་ཟད་
 འགྲོ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཡོད་པའི་ཚུ་དང་མཉམ་འབྲེལ་ལྷོགས་སྤྱོད་བྱིན་ཏེ་ ལས་གཞི་གཞུང་གི་ལྷོགས་གྲུབ་ཡང་ ཡར་མེང་
 འབད་དང་འབད་བཞིན་དུ་ཡོད།

འགྲོ་སོང་ཁེ་མན་གྱི་འབྲུག་ལས་ལྷ་བཅེན་ འཛོམས་པའི་ལོ་ནང་ འགྲོ་སོང་ཐབས་བཏང་ཡོད་མི་འདི་གིས་ སྲོག་ཉམས་
 དངུལ་གྱི་རྒྱ་དངོས་ ཡར་མེང་འགྲོ་མི་ལུ་ བཀག་ཡོད་པའི་ཚུ་དང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ སྤྱི་ཟླ་ ༤ པའི་ སྤྱི་ཚེས་ ༢༠ ལུ་ མཇུག་བསྡུ་
 ཡོད་པའི་ཅེས་ལོ་ལུ་ གོགས་རམ་ཁེ་མན་འགྲོ་སོང་གི་དེ་ས་ཏིག་ གྲོ་ལར་ ༢,༤,༥༢༢,༥༣༤ ལུ་ ཡར་མེང་འགྲོ་མི་འདི་
 ཡང་ འདས་པའི་ལོའི་འགྲོ་སོང་ གྲོ་ལར་ ༢༤,༧༤༡,༢༡༤ དང་བསྟུན་ཏེ་ཨོན་པའི་འཛོམས་སྐྱོང་མའི་ཚུང་སྐྱར་འདི་ མ་
 འདམ་འབད་རང་ མང་པལ་སོ་ཡོད་དུང་ གོགས་རམ་གྱི་ཚུ་ ར་སྐྱར་གྱི་རྩི་གོང་འདི་ བརྒྱུ་ཚུ་ ༡,༡༤ དེ་ཅིག་ ཡར་མེང་
 འགྲོ་ཡོད་མི་གི་ གྲོ་ལར་ ༢,༤,༧༤༦,༢༤༥ ལུ་སྤྱོད་དེ་ཡོད། འགྲོ་སོང་ཁེ་མན་གྱི་རེ་མ་མ་ མང་རབས་ཅིག་ཡོད་པའི་ནང་
 ལས་ མ་འོངས་ལུ་རྩི་རིང་གི་ཁེ་མན་ལུ་བཞུ་སྤེ་ འགྲོ་སོང་བཏང་མི་གི་ལས་འཛོམས་འཛོམས་འབད་ནི་འདི་གིས་ ར་
 བཅས་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་དགའ་ཅིག་ འབྲུག་གི་མ་འོངས་ལུ་འགྲོ་སོང་བཏང་ཡོད་མཚུངས་ བཏང་གི་ལོ་ནང་ལུ་གྲོ་ལར་
 ༧༢,༤༤༦ དེ་ཅིག་ གཞུང་གིས་དབང་ཡོད་པའི་ འབྲུག་གི་ཚུ་ ར་སྐྱར་མཉམ་འབྲེལ་ལྷོགས་སྤྱོད་ཡོད།

སྤྱང་སྤྱོབ་ལས་རེ་མ་གྱི་གོ་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་ལུ་མ་དང་བསྟུན་མ་དང་ སྲོག་ཉམས་མེད་ལྟེ་ འབྲུག་གཞུང་དང་ཞི་བའི་
 མི་སྤེལ་གིས་མ་དབང་བའི་རང་དབང་ཅན་གྱི་གོགས་རམ་བྱིན་མི་ཅིག་ལུ་ འགྲུང་ཡོད་པའི་ཚུ་དང་ འཛོམས་སྐྱོང་དངུལ་ཁང་
 གི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ འི་ལོ་ལུ་ སྲོག་ཉམས་མེད་ལྟེ་ ཡར་མེང་གི་དེ་ལྟེ་ཞིབ་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ ཡིད་ཚེས་སྤོམ་འབད་ཡོད་པ་
 ལས་བཞུ་ བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་མཛོད་དཔོན་བཞུགས་པ་ མི་ཚུ་དངུལ་ཅེས་སྤོམ་པོ་ཡི་ཤེས་སྤྱོད་པ་མཚོགས་གིས་ སྲོག་ཉམས་
 དངུལ་གྱི་འགྲོ་སོང་ ཐབས་ཤེས་བཟང་པོའི་ཐོག་ལས་ གསར་བཟུགས་མཛོད་གཞུང་མི་ལུ་ རྩི་སྲུ་ཡི་རང་ས་དང་ དགའ་
 ཚོར་སྤོམ་ཡོད། སྲོག་ཉམས་མེད་ལྟེ་གཞུང་སྐྱོང་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ལོའི་སྤྱི་ཟླ་ ༤ པའི་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ གི་རྒྱལ་ཡོངས་
 བཀག་འཁྲུགས་དང་བསྟུན་ཏེ་ འཛོམས་སྐྱོང་བཀོད་ཚོགས་འདི་ ར་བཅས་རའི་འབྲུག་ལས་ འགོ་འདྲན་ཐོག་ཚུང་ཀུ་བཟོ་
 རྟེ་ འབྲུག་མི་ཡང་ འབྲུག་མི་ཚང་ཚ་བཟུགས་ཞི་ཨོན། བཀོད་ཚོགས་ལུ་ཅེས་སྤྱོད་ལེགས་ཤོམ་སྤེ་འབད་ཚུགས་མི་འདི་ སྲོ་
 གཞུང་མ་དངུལ་གྱི་ཡར་འཕེལ་འགྲོ་བའི་ རྒྱགས་མཚན་གཞུང་ཅན་ཅིག་ཨོན་མཚན་ འགྲོ་སྤྱོད་གྱི་ཐོག་ལས་ ཚུ་ལ་
 མཐུན་གྱི་གོགས་རམ་བྱིན་མི་དང་ མི་སྤེལ་བཅའ་མར་གཏོགས་མི་ རྒྱ་བསྐྱེད་གཏང་ནི་གི་ལས་རེ་མ་ནང་ལུ་བཟུགས་ཡོད།

སྤོབས་རྒྱུ་བསྐྱོད་ནམས་ རམ་རྒྱལ།
 སྲོག་ཉམས་མེད་ལྟེ་ཚོགས་མདོ་ཚེ།

INTRODUCTION BY THE DIRECTOR

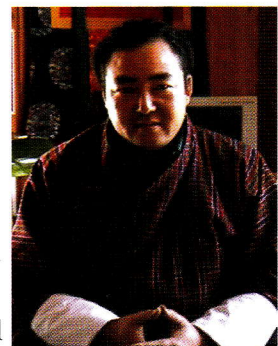
In my first full year managing the Bhutan Trust Fund's operations, I am extremely pleased to report that, under the leadership of the Management Board and fruitful collaboration with grantees, the trust fund expended \$1.12 million during the fiscal year ending 30 June 2000, against a board-approved spending ceiling of \$1.44 million. Of the \$915,193 expended in grants, a significant portion was invested to establish basic human capacity for on-the-ground biodiversity conservation. We are supporting the recurrent costs of conservation staff in central government and six operational protected areas, and promoting their capability through specialised training. Our grants successfully leveraged external donor assistance for conservation projects in most of these parks.

However, from an investment perspective, the increased spending in the past year limited the growth of the trust fund's assets. For the fiscal year ending 30 June 2000, the net cost value of the investment portfolio increased to \$29,822,834 from the previous year's \$28,781,214. However, the portfolio's market value increased by 11.6 percent to \$35,996,258, in spite of the conspicuous slowing down of global capital markets. As an institutional investor seeking long-term gains from a well-diversified investment portfolio, we are now investing some of our assets in the Bhutanese capital market, and last year invested \$73,865 in equities of selected, publicly-held Bhutanese companies.

Based on the scope and scale of its conservation program, the trust fund is now a fully operational and independent grant maker. Institutional progress was highly commended in an evaluation by the World Bank in 1999. In this regard, it is important to also acknowledge the contributions of the outgoing treasurer of the board, H.E. Lyonpo Yeshey Zimba, Minister of Finance. The trust fund's governance will now be consolidated with the Management Board 'Bhutanised' by May 2001, as stipulated by the Royal Charter of 1996. The successful transition to a fully Bhutanese board will be an important milestone in the trust fund's growth, ensuring effective grant making and broad societal participation in our programs.

Tobgay S. Namgyal

འདུག་རང་བཞིན་གནས་སྤངས་སྤངས་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་དངུལ།

འཛིན་སྤྱོད་བཞོད་ཚོགས།

མི་རྗེ་སྤོན་པོ་དྲིག་ཀྱང་ཀུན་བཟང་དོ་རྗེ།
 བཞོད་ཚོགས་ཀྱི་འཛིན།
 སོ་ནམ་སྤོན་པོ།

དྲིག་ས་གནས་མདོག་རིན་ཚེ་ན།
 ལྷན་རྒྱལ་འོག་མ།
 རྒྱལ་ཡོངས་རང་བཞིན་གནས་སྤངས་སྤྱོད་ཚོགས།

དྲགས་དབང་འདུས་ལོ་ལྷན།
 དྲུང་ཚེ་ན།
 དངུལ་ཅེས་སྤོན་པོ།

དྲིག་ས་དྲིག་ཀྱང་འཛིན་མེད་མེད།
 དྲུང་ཚེ་ན།
 རྒྱལ་གཞུང་ཞིག་ཡོག་སྤོན་ཚོགས།

ལྷོན་འཕྲིན་ལས།
 མདོ་ཚེ་ན།
 བྲགས་ཚལ་ཞབས་ཏོག་ལས་ལུངས།

དྲིག་ཀྱང་ལུངས་ལུངས་ཀྱང།
 སྤོད་འཛིན་འོག་མ།
 འཛིན་སྤྱོད་རི་དྲགས་མ་དངུལ།
 ལ་མི་རི་ཀ། མ་ལོང་ཀྱོན་ དྲི་མི།

མི་རྗེ་ལྷན་ལོ་ལྷན་ལྷན།
 འཛིན་སྤྱོད་ལྷན་ཚོགས་སྤོན་པོ།
 འཛིན་སྤྱོད་ལྷན་ཚོགས་གོང་འཕེལ་ལས་རིམ།

སྤོབས་རྒྱལ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ།
 བཞོད་ཚོགས་འཕུལ་མི་དྲུང་ཚེ་ན།
 སྤོག་ཏུ་མ་དངུལ་སྤོན་པོ་མདོ་ཚེ་ན།

རྒྱ་དངོས་འཛིན་སྤྱོད་ཚོགས་པ།

དྲགས་དབང་འདུས་ལོ་ལྷན།
 སྤོད་འཛིན།

བསོད་ནམས་དབང་ལྷན།
 རྒྱལ་གཞུང་དངུལ་ལས་དབང་འཛིན།

རིམས་རི་ལོ།
 ལ་མི་རི་ཀ། མི་ལེན།

སྤོད་སྤོད་བཞོད་ཚོགས་རྒྱུང་།

སྤོབས་རྒྱལ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ།
 སྤོད་འཛིན།

བསྤོད་འཛིན་ཚོས་ལྷན།
 ལས་རིག་ལས་ལུངས།

དྲིག་ཀྱང་སྤོད་སྤོད་ཚོ།
 སོ་ནམ་སྤོན་པོ།

ཀམ།
 འདུག་རྒྱལ་ཡོངས་དངུལ་ལང་།

ཀུན་བཟང་རྣམ་རྒྱལ།
 འདུག་འཛིན་སྤྱོད་རི་དྲགས་མ་དངུལ་ལས་རིམ།

ཀམ་ལྷན།
 དཔལ་འདུག་ཞིབ་འཇུག་སྤོད་པོ།

ཚོས་སྤོད་དབང་ལྷན།
 སྤོག་ཏུ་མ་དངུལ་སྤོན་པོ་ཚོགས།

སྤོན་ཚོགས།

སྤོབས་རྒྱལ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ། མདོ་ཚེ་ན།

ཚོས་སྤོད་དབང་ལྷན། ལས་རིམ་འགོ་དཔོན།

སངས་པོ་རྗེ། ཚོས་འཛིན་འགོ་དཔོན།

ཚོ་རིང་བཟང་མོ། དྲུང་ཚེ་ན།

དཀར་མདོག་ལ། འདོད་གཡོགས་དང་ཡིག་སྤོད་པོ།

BHUTAN TRUST FUND FOR ENVIRONMENTAL CONSERVATION

Management Board

H.E. Lyonpo Dr. Kinzang Dorji
Chairman of the Board
Minister of Agriculture

Dasho Nado Rinchen
Deputy Minister
National Environment Commission

Dasho Wangdi Norbu
Secretary
Ministry of Finance

Dasho Dr. Jigmi Singay
Secretary
Royal Civil Service Commission

Ugyen Thinley
Director
Department of Forestry Services

Dr. Bruce W. Bunting
Vice President, Conservation Finance
World Wildlife Fund

H.E. Shun-ichi Murata (*ex officio*)
Resident Representative
United Nations Development Program

Tobgay S. Namgyal (*ex officio*)
Member Secretary of the Board
Director, Trust fund secretariat

Asset Management Committee

Dasho Wangdi Norbu
Chairman

Sonam Wangchuk
Royal Monetary Authority

James P. Resor
Bethesda, Maryland, USA

Technical Advisory Panel

Tobgay S. Namgyal
Chairman

Tenzin Choeda
Department of Education

Dr. Pema Gyamtsho
Ministry of Agriculture

Karma
Bhutan National Bank

Kinzang Namgay
WWF Bhutan Program

Karma Ura
Centre for Bhutan Studies

Chukey Wangchuk
Trust fund secretariat

Secretariat

Tobgay S. Namgyal, *Director*
Chukey Wangchuk, *Program Officer*
Singye Dorji, *Finance Officer*
Tshering Zam, *Secretary*
Kadola, *Driver and Messenger*

ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ མ་དངུལ་སྒོག་པ་རམ་བྱིན་ནི་གི་དམིགས་དོན།

རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། རིགས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱོད་ཚུ་ ལག་ལེན་བཅས་སུ་སྤྱོད་ཀྱི་འདོད་དེན་རིགས་གཉིས་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི།
 རྒྱགས་རམ་མ་དངུལ་ འོས་འབབ་ཅན་གྱི་རིགས།

- ༡ རྒྱབ་སྐྱོབ་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ས་ཁོངས་ཚུ་དང་། འཛོན་སྐྱོད་གི་འཆར་གཞི་དང་སྤྱོད་ཀྱི་ རྒྱབ་སྐྱོབ་དང་གོང་འཕེལ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་ཐོག་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་གི་ཕྱོགས་གྲུབ་ཡར་སེང་།
- ༢ ཚན་རིག་གི་ཐོག་ལས་ འཛོན་སྐྱོད་ལག་ལེན་ནང་ལུ་བཟུགས་ནི་གི་ རི་དྲགས་སུ་སྤྱོད་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོབ་འཛོན་སྐྱོད་འཆར་གཞི་དང་། བཟོ་བཞེད་ཡར་སེང་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ།
- ༣ གཞུང་ལྗོངས་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོབ་འཛོན་སྐྱོད་གི་ནང་ལུ་ མཉམ་དབང་གི་ཕྱོགས་རམ་བྱིན་ནི་འི་ ཕྱོགས་གྲུབ་ཡར་སེང་འབད་ནི་འི་དོན་ལུ།
- ༤ རྒྱག་ཆ་གསུང་དོ་ས་པའི་རང་བཞིན་གནས་སྤངས་འདི་ འགྲོ་བ་མེད་དང་རང་བཞིན་གྱི་གཞི་རྒྱུ་ལས་སུ་ རྒྱབ་སྐྱོབ་འབད་ནི་དང་གསུང་འཛུགས་འབད་ནི་འི་དོན་ལུ།
- ༥ རྒྱབ་སྐྱོབ་ནགས་ཚལ་འཛོན་སྐྱོད་གི་འཆར་གཞི་དང་སོ་ནམ་སྒོག་ཆ་གསུང་སྒྲོ་ཚུ་གསུང་སྐྱོབ་དོན་ལུ་ཡིན།

སྤྱོད་དང་གོང་འཕེལ་གཉིས་ མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་པའི་འཆར་གཞི་འདི་ རྒྱབ་སྐྱོབ་ཀྱི་ཞིབ་འཚོལ་ དང་སྒོག་ཆ་གསུང་སྒྲོ་ཚུ་གསུང་འགྲུབ་བཅས་བཟོ་ཞིབ་ཐོག་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོབ་འབད་ནི།
 རྒྱགས་རམ་མ་དངུལ་ འོས་འབབ་ཅན་གྱི་རིགས།

- ༡ མི་ཕྱེད་དཔལ་འབྱོར་ཏུ་གྱུར་སྒོམ་གསུང་སྒྲོ་ཚུ་གསུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཞིབ་འཚོལ་གསུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཞིབ་འཚོལ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོབ་དང་ཞིབ་ཚུལ་གྱི་ཕྱོགས་གྲུབ་ཡར་སེང་།
- ༢ གཞུང་ལྗོངས་ལས་ཕྱོགས་གྲུབ་འདི་ འགོ་འདྲན་འཐབ་ནི། མཛོད་དམ་འབད་ནི། རྒྱལ་བཤུད་རྒྱབ་ཞིབ་ཕྱོགས་གྲུབ་དང་ རྒྱབ་སྐྱོབ་ལན་བད་ལུ་ཤེས་ཚུགས་པ་ཚུ་ ཡར་དྲགས་གཏང་ཐབས།
- ༣ རྒྱལ་ཡོངས་སྒོག་ཆ་གསུང་སྒྲོ་ཚུ་གསུང་གི་ ལག་ལེན་འཐབ་ཡོད་པའི་འཆར་གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བར་ རྒྱབ་སྐྱོབ་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ནགས་ཚལ་ཚུ་གི་ནང་ལུ་ རྒྱུད་དོ་ས་རིགས་པའི་སྤྱོད་བཅོས་ཚུ་ བཟོ་ཞིབ་དང་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་དོན་ལུ་ཡིན།

སྤྱོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་དེ་སྤོང་གི་ཚུར་ཤེས་ཡར་དྲགས་གཏང་ཐབས་ལུ་ཡིན།
 རྒྱགས་རམ་མ་དངུལ་ འོས་འབབ་ཅན་གྱི་རིགས།

- ༡ གཞི་རྒྱུ་སྤྱོད་ཚུར་ཤེས་ལས་རིམ།
- ༢ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཤེས་ཡོན་གྱི་གངས་སུ་བཟུགས་ཏེ་ མི་ཚུ་གི་རྒྱུད་ལུ་སྤྱོད་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཕྱོགས་གྲུབ་ཡར་སེང་འབད་ཡོད་པའི་རིགས།
- ༣ ཐོན་སྐྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཚུ་དང་མ་རྒྱུད་ལུ་རྒྱུད་ཀྱིས་འཛོན་པའི་རང་བཞིན་དང་ ཡང་ན་ རང་བྱུང་གི་གནས་ཚུང་ཡར་དྲགས་བཟོ་ནི།
- ༤ རྒྱབ་སྐྱོབ་འག་ཆེ་ཚུང་ སྤྱོད་ཕྱེ་ཡར་རྒྱས་གཏང་ཐབས་ལུ་ཚུལ་ཕྱེ་ཡང་དེ་གུས་འར་བཟུགས་དགོས།
- ༥ རྒྱབ་སྐྱོབ་ཀྱི་བྱིས་མས་ གཞུང་གི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་ལམ་ལུགས་ཚུ་གི་ཚུར་ཤེས་ ཡར་སེང་འབད་ནི།

STRATEGIC FUNDING OBJECTIVES

Supporting *in situ* and *ex situ* conservation initiatives in the entire green sector, including sustainable utilization of genetic and species resources.

Broad activities eligible for funding include:

- Capacity building for integrated conservation and development in protected areas with management plans
- Conservation management planning and infrastructure building for parks yet to be brought under scientific management
- Enhancing central government capability to provide specialized support to protected area management
- Protecting and/or restoring the biophysical environment from natural and anthropogenic threats
- Sustainable forest management planning and agro-biodiversity conservation

Strengthening integrated conservation and development planning through applied conservation research and monitoring of biodiversity change.

Broad activities eligible for funding include:

- Capacity building for socioeconomic assessments, biodiversity inventories, and development and conservation research
- Promoting central government capability for organizing, storing, analyzing and providing access to conservation information
- Assessing and monitoring biological change in protected areas and national forests, consistent with the National Biodiversity Action Plan

Promoting conservation education and awareness of conservation policies and issues.

Broad activities eligible for funding include:

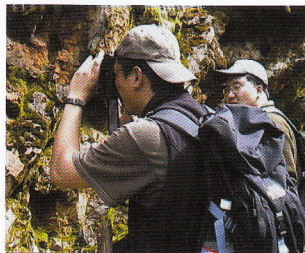
- Non-formal conservation awareness programs
- Integrating environmental education into the national education curriculum and strengthening human capacity for conservation education
- Developing resource materials and teaching aids on Bhutan's natural heritage
- Involving religious communities in promoting conservation values and ethics
- Building awareness of conservation legislation, public policy and regulations.

PROGRAM ACHIEVEMENTS, July 1999-June 2000

GRANTS AWARDED IN FISCAL 1999-2000

MB0013-00: Environmental research and building capacity for natural resources management at Sherubtse College

In 1999, Sherubtse College, Bhutan's premier institute of higher learning, received a four-year grant of \$295,000 to (i) build institutional capability for academic research in natural resources and the environment, and (ii) promote environmental research for informed decision-making on resource management issues at the national level. Specifically, the grant will establish five Bhutanese faculty positions at Sherubtse College through specialized, MSc-level training in plant physiology and taxonomy, wildlife biology, geography and environmental chemistry, and finance small-scale scientific research on conservation issues by both students and faculty members.

In its first year of implementation, the grantee identified three candidates for graduate studies to be implemented from the next year, procured computer and laboratory equipment, and carried out five small-scale research projects, four of which were conducted by students. Themes ranged from ecological studies to fuelwood consumption trends in eastern Bhutan. The grantee expended \$14,930 during the year.

MB0014-00: Environmental impacts of cattle migration

In 1999, the Policy and Planning Division of the Ministry of Agriculture received a two-year grant of \$59,643, to research the socio-economic and environmental impacts of traditional migratory cattle herding, and the feasibility of promoting alternative farming

practices to interested herders. Socio-economic field research focused on forty samples from Bumthang, Trongsa, Lhunsi, Mongar, Shemgang, Haa, Samtse, Paro, and Chukha, as inter-dzongkhag cattle migration is well documented in these areas. Agriculture planners sought to understand the underlying reasons for migration, establish traditional migratory routes, study herders' resource management strategies, ascertain environmental degradation, and assess whether migratory herding could be replaced, through development interventions, by more sedentary livestock farming.

A report was produced by the grantee in 2000, following two field surveys expending \$1,301. The report highlighted the yet unquantified but visible impacts of migratory cattle herding on forest regeneration, the proliferation of 'free riders' from increasing herd sizes due to breakup of nuclear families and limited grazing rights, and complex non-hereditary leasing of grazing rights not permitted under the Land Act of 1979 and

Forest Act of 1995. The report recommended, among other things, further inter-disciplinary study to quantify the ecological stressors and environmental impacts from migratory herding; infrastructure and marketing support to interested herders to develop small-scale dairy industries; and formulation of a regulatory regime to control freelance grazing and promote effective pasture management. The grant was concluded in early 2000, and the grantee was advised to develop a multiple-year research proposal to study in greater detail the environmental implications of cattle migration, while respecting stakeholders' traditional livelihoods.

ག) **ཤིང་ཚབ་སྐྱོག་མེ་ལག་ལེན་འགོ་བརྩུགས།**

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་འཛམ་གླིང་ནང་ལུ་ ཐབ་ཤིང་ལག་ལེན་འཐབ་མེ་མཐོ་ཤོས་
ཅིག་ཡིན་མེད་ ལོ་ལྷན་བཞེན་དུ་ ཤིང་གི་འབྲུག་མེ་ཀྱང་གསུམ་བར་མ་ལང་མ་
ཅིག་ ཐབ་ཤིང་འབད་ལག་ལེན་འཐབ་དོ་ཡོད་པ་ཡིན། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་སྡེ་རྣམས་
འབོར་ཚེ་ཉེ་གཏེ་འབྲུག་མི་འདི་གིས་ རྒྱལ་ཚབ་ལ་ལུ་ ཐོ་སྐྱོམ་རང་སོག་ཞི་ཡིན་མེ
ལས་ རང་བཞེན་གྱི་རྒྱལ་ཚབ་ལ་ལུ་ཐོག་སོག་སྤེ་ཡོད་མེ་མར་པབ་རྒྱབ་ཞི་དང་ ཐབ་
ཤིང་ལག་ལེན་གང་མང་འཐབ་ཡོད་མེ་གི་ ལས་ཁུངས་དང་སྐྱོབ་སྐྱོང་སྤེ་ལང་ཚུ་
ནང་ ཐབ་ཤིང་ལག་ལེན་མར་པབ་ཞི་དེ་དོན་ལུ་ གཞུང་གི་རྒྱལ་ཚབ་ལ་ལུ་ཐོག་
ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ལོ་ལུ་ སྐྱོག་ཏེ་མ་དངུལ་གྱི་གྲོགས་རམ་ རྩོ
ལར་ ༢༢,༩༡༥ རྒྱུ་ཐོག་ལས་ ཐབ་ཤིང་ཚབ་ལུ་ སྐྱོག་མེ་ལག་ལེན་འཐབ་པ་
ཅིན་ དཔལ་འབྱོར་དང་ རང་བཞེན་གནས་སྡངས་ལུ་པན་ཐོག་ཡོད་པའི་
འབྲེམས་སྐྱོན་ཅིག་ཡང་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ལུག། ཨི་ཤི་ཡའི་ལཱ་ཚུགས་ནང་
ལུ་ ཤིང་གི་ཚབ་ལུ་ འབྲུག་རིག་ལག་ལེན་འཐབ་ཞི་གི་ ཞིབ་འཚུལ་འབད་ཡོད་
པའི་མཐའ་མར་ སྐྱོག་ཏེ་མ་དངུལ་གྱི་ གྲོགས་རམ་ཐོག་ལས་ སྐྱོག་མེ་ལེ་ཐོག་
ལས་སྐྱོ་འབད་སའི་སྤོད་དགུ་མཁོ་སྐྱབ་རྒྱབ་སྤེ་ ཐོམ་སྤྲོམ་སྤེ་འགག་པའི་
དམངས་ཐབ་གསུམ་ནང་གསུམ་ གསུམ་བརྩུགས་ཡོད། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་
ནང་ལས་བཟོ་ཡོད་པའི་ སྐྱོག་མེ་གི་ཐོག་ལས་ རྩོ་འབད་ས་གསུམ་གསུམ་
བརྩུགས་པ་གིས་མ་ཚུད་ སྤོད་ དེ་ཚུ་གི་སྐྱོམ་ཚུང་དང་བསྐྱེད་ཏེ་ རྩོ་བཟོ་ནི་ ར་དང་
དུ་ལི་ཚུ་བཀོ་བཏབ་སྤེ་འབད་རུང་ སྤོད་དེ་ཚུ་གི་ནང་ན་ཚུ་ལ་མཐུན་གྱི་དྲོད་བཟོ་
ས་མེད་པ་ལས་ ར་བཟུལ་རའི་འབྲུག་པའི་ཚོད་མ་བཟོ་ནི་ལུ་ ཤིང་ཐབ་དེ་རང་དགོ་
དོ་ཡོད་པ་ཡིན། སྐྱོག་མེ་གི་ལག་ལེན་མང་ཉུང་ག་དེ་མ་ཅིག་འཐབ་དོ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་
གི་སྐྱོར་ ལྷོ་དོ་དུག་གི་རིང་ལུ་ལེགས་ཤོམ་འབད་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་བའི་གྲུབ་
འབྲས་ལུ་ བལྟ་བུ་ཅིན་ སྤུང་ལས་ཐབ་ཤིང་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྐབས་ ཀྱུ་མ་
བེག་མེ་ལེ་ ༤༠༠ ཡང་ན་ སྤུང་འཁོར་ཀྱག་ ༡༤ གི་ཤིང་ ལག་ལེན་འཐབ་དོ་ཡོད་
མི་གི་ཚབ་ལུ་ སྐྱོག་མེ་འདི་གིས་ཁུང་ཚོད་པ་ཡིན། འགོ་སང་མ་དངུལ་གྱི་
བསྐྱོམས་ ཅོས་ལུ་ལྷོ་བུ་ཅིན་ ད་ལྟོ་སྐྱོག་མེ་ལེ་ཐོག་ལུ་བཞེས་སྐྱོམ་ རིགས་འབད་མི་
དགུ་གི་མེ་ལུ་ དངུལ་ཀྱམ་ ༤༢༢ གནས་ཡོད་མི་འདི་བཟུམ་གོ་ས་བརྩུགས་
པའི་ཉེ་མར་ ལྷོ་རིམ་བཞེན་དུ་དངུལ་ཀྱམ་ ༢༤,༧༠༠ ལོ་ཐབ་ཤིང་ལག་ ལེན་
འཐབ་དོ་ཡོད་པ་ཡིན་མས། སྐྱོག་ཏེ་མ་དངུལ་གྱི་གྲོགས་རམ་ལེན་མི་གིས་
བརྟེན་དུ་འབད་བའི་གྲུབ་འབྲས་དང་ ད་རིམ་ནངས་པར་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་
ཐོན་ཡོད་པའི་གནས་ ཚུ་ལ་ལགས་ལ་ཚུ་ལས་བརྟེན་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་
ཐོག་ལས་ ལས་ཁུངས་སྐྱོབ་སྐྱོང་སྤེ་ལང་ཚུ་ནང་ ཐབ་ཤིང་ལག་ལེན་མང་སུ་
འཐབ་མི་གི་ ཚབ་ལུ་ སྐྱོག་མེ་ལེ་ཐོག་ཚུ་ འགོ་བརྩུགས་སྤེ་ སྤྱིར་གྱི་འབྲུག་པའི་
རྒྱལ་ཚབ་ལུ་གཞན་པ་ལེ་ཤ་རྒྱབ་སྤེ་ཡོད་མི་ཚུ་མར་པབ་རྒྱབ་ཞི་དང་ ལྷག་པར་
དུ་ ཉུང་སུ་ཅིག་ལས་མེད་པའི་ཤིང་སུ་དུག་རིགས་ཚུ་ལུ་ གཞན་དུ་རྒྱབ་ཞི་མར་
པབ་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ཡིན།

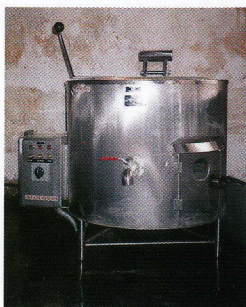
ང) **ཡིག་ཚང་གི་ལས་གཡོགས་ཡར་སེང་དང་ རྒྱལ་ཚབ་ལ་ཉམས་སྲུང་གི་
དུས་རྒྱུན་ཐད་འགྲོ།**

རྒྱལ་ཚབ་ལ་བདག་འཛིན་གྱི་ལས་རིམ་ནང་ལུ་ འཆར་གཞི་གཙོ་བོ་ཅིག་ ཡིག་
ཚང་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་དང་ལས་གཡོགས་ཚུ་གི་ཕྱོགས་གྲུབ་ཡར་དུག་ བཟོ་ནི་
འདི་ཡིན་མེ་ལས་ གོང་གི་དམིགས་དོན་འབྲུབ་ཐབས་ལུ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལུ་སྐྱོ
གཏང་མ་དངུལ་གྱིས་ རྒྱལ་ཚབ་ལ་བདག་འཛིན་གྱི་ལས་གཡོགས་ ༡༩༩༢ གསར་
བརྩུགས་འབད་ནི་དེ་དོན་ལུ་ རྩོ་སྤྱོད་ལག་ལུ་ རྩོ་ལོ་ ༡,༤༢༩,༩༡༠ རྩོད་
ཡོད་མི་འདི་ཡང་ རང་བཞེན་གནས་སྡངས་འཛིན་སྐྱོང་ འཐབ་ཞི་དེ་ལས་རིམ་གྱི་
དོན་ལུ་ ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་ལས་གཡོགས་ ༡,༤༠ ལོ་ཐོག་ལུ་ ལ་སྐྱོང་གཏང་ནི་གི་དོན་
ལུ་ཡིན། གཞུང་གིས་ དེ་སྤེ་ཐད་འགྲོ་བཏང་ དགོ་མི་འདི་ཡང་ དུས་རྒྱུན་གྱི་མ་
དངུལ་འདི་ཚུ་ལ་མཐུན་འབད་ཐད་འགྲོ་གཏང་ནི་དེ་དོན་ལུ་དང་ གྲོགས་རམ་གྱི་
དུས་ཚང་མཚུག་བསྐྱུལ་ད་ མ་དངུལ་ དེ་ཡང་རྩོགས་ཚུ་གསུམ་འབད་གཏང་ནི་གི་
དོན་ལུ་ཡིན། གྲོགས་རམ་འདི་གི་ཐོག་ལས་ གསར་བརྩུགས་འབད་མའི་ལས་
གཡོགས་ཚུ་ ལ་སྐྱོང་ལས་ འགྲུལ་ཐོག་ལས་ དམིགས་བསལ་གྱི་སྐྱོང་བདེ་ར་
འཐབ་ཞི་ཡོད། (ཨང་ (ན) གཟེགས) གྲོགས་རམ་འདི་གི་ཐོག་ལས་ ད་ལྟོ་སྤུང་
སྐྱོབ་འབད་སའི་ས་གནས་དུག་ལུ་ལས་གཡོགས་ ༡༡༩ གསར་བརྩུག་འབད་ནི་
དང་ རྒྱལ་ཚབ་ལ་ལུ་ཐོག་ལས་ལས་ རང་བཞེན་གནས་སྡངས་
ཉམས་སྲུང་གི་སྤེ་ཚོན་ནང་ལུ་ ལཱ་རིགས་མཁས་ལཱ་ནི་གྱི་ལས་གཡོགས་ ༡༠ དང་
རྒྱལ་ཡོངས་རང་བཞེན་གནས་སྡངས་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ནང་ལུ་ཚོན་རིག་
པ་གཉེས། དེ་ལས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནང་ལུ་ རང་བཞེན་གནས་སྡངས་ཀྱི་
འགོ་དཔོན་ གཅིག་ གསར་བརྩུགས་འབད་ནི་ཡིན། གྲོགས་རམ་འདི་ སྤྱི་ལོ་
༡༩༩༤ ལས་འགོ་བརྩུགས་ཏེ་ ལོ་ལྷའི་ནང་འཁོད་ལུ་ ཕན་ཐོག་དང་ལཱ་ནམ་འབད་
ལག་ལེན་འཐབ་ཞི་ཡིན་མེད་ གྲོགས་རམ་ འདི་གིས་ ལྷོ་རིམ་དངུལ་ཐོགས་པན་
ཐོགས་ཐོབ་ཁུངས། བལྟ་སྤོད་དངུལ་ཐོགས་དང་ གོ་གནས་ཡར་སེང་གི་ཐད་འགྲོ་
ཚུ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་ཡིན། གྲོགས་རམ་འདི་སྤུང་གི་གཏན་འབེབས་དུས་
ཚོད་ལས་ལོ་གཅིག་གི་ལུ་ལས་མ་ཐོབ་རུང་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ དང་ ༡༩༩༩ ལུ་སྤུང་
སྐྱོབ་འབད་བའི་ས་གནས་ དུག་དང་ རང་བཞེན་གནས་སྡངས་ཉམས་སྲུང་སྤེ་
ཚོན་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་རང་བཞེན་གནས་སྡངས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་ཚུ་ལུ་
ཉེ་མ་ལས་རང་ལས་ གཡོགས་ ༡༤ བརྩུགས་ཡོད་ནི་འདི་གིས་ ལས་འགྲུལ་
ལག་ལེན་འཐབ་ཞི་ལུ་ གཞན་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་པའི་ཁར་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ སྤྱི་ལོ་ ༤ གི་
མཚུགས་ལུ་ གོང་གི་ལས་གཡོགས་ཚུ་ལུ་བསྐྱོམས་ཀྱིས་ རྩོ་ལར་ ༢༩,༡,༤༤༧ ཐད་
འགྲོ་བཏང་ཡོད།

MB0015-00: Introducing electric cookers as an alternative to firewood

Bhutan has one of the world's highest per capita fuelwood consumption rates - 2.795 cubic meters per annum - and a rapidly increasing population could severely impact the country's forests. In order to reduce pressure on natural forests, particularly by large-scale institutional consumers, in 1999 the government's Department of Forestry Services used a grant of \$22,918 to demonstrate the economic and environmental efficiency of using electricity as an alternative to firewood. Technological options were researched throughout Asia, and eventually the grantee procured and installed nine heavy-duty electric cookers in three common kitchens at the Royal Bhutan Police in Thimphu.

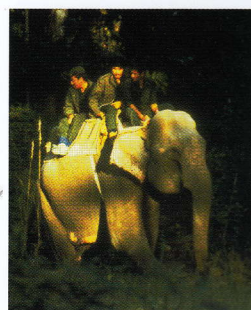
The Indian-manufactured heavy-duty cookers were installed in sets of three pieces each, and their varying sizes allowed them to be used to prepare rice, tea and dal. However, fuelwood is still required to prepare traditional dishes. The consumption of electricity was monitored over a period of six months, and the data collected indicates that electricity has almost fully replaced the previous monthly consumption of approximately 4,000 cubic feet (or 14 truckloads) of firewood. Financially, the average monthly cost of electricity for all nine cookers amounted to Nu.6,237, in sharp contrast with the monthly fuelwood cost of Nu.28,700 before the electric cookers were installed. The trust fund will use the grant's findings along with information currently being collected around the country, to formulate a national strategy to promote viable alternatives to fuelwood among

institutional consumers, as a direct way to reduce pressure on Bhutan's forests, particularly its limited hardwood tree species.

MB0016-00: Incremental staffing and recurrent costs of conservation

As the central component of a broad strategy aimed at promoting the institutional development and human capacity building of the government's conservation programs, the trust fund in 1999 awarded \$1,629,310 to the Ministry of Finance to recruit 132 conservation staff, to complement the 165 individuals presently employed in the government's environmental management programs. The government has committed to eventually absorb and regularize all recurrent costs by the end of the grant period. Staff recruited through the grant will receive specialized training through a complementing project (see MB0010-99).

Under the grant, 119 field staff will be recruited in six operational protected areas, ten professionals at the government's Nature Conservation Division (NCD), two environmental scientists at the National Environment Commission secretariat (NEC), and an environmental officer at the Department of Education. The grant will be implemented over five years retro-effectively beginning 1998, and will finance the salaries, benefits, field allowances and minimum operational costs of the incremental positions. Although the grant was awarded a year later than originally scheduled, project implementation was not constrained since 76 staff were already hired, during 1998 and 1999, in all six protected areas, the NCD and the NEC, expending a total \$231,647.

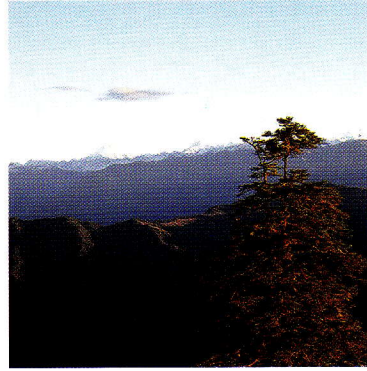
3) རྟོན་ཁང་གི་སྤྱང་ལྷ་འཚོ་ལ་ནི།

སྤྱི་གཏང་མ་དངུལ་གྱི་གོ་གསུམ་རམ་གུས་ འབྲུག་གི་གཡུལ་ཁག་གི་གཡུལ་ལྗོངས་དང་
སྤྱི་བཙའ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་གི་རང་བཞིན་གནས་ སྤངས་སྤྱོད་སྤྱོད་ལུ་ཕན་གཞི་དང་
ཡོད་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་ ཞིབ་འཚོལ་འབད་ཡོད་པ་མཚན་ གཡུལ་ལྗོངས་སྤྱོད་ལུ་
ཚུ་གིས་ མ་འོངས་པ་ལུ་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་སྤྱོད་ལུ་ ཕན་གཞི་དང་
སྤྱོད་ལུ་ཚན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཡང་ལེགས་ཤོམ་འབད་བྱུང་ཡོད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལུ་
ཀམ་དབུ་ས་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་དབུས་ཀྱི་ས་གནས་སོ་སོའི་ནང་ ཁག་ཚེ་བའི་
ཞིབ་འཚོལ་ཐོག་དང་ གཡུལ་ཁབ་མི་མཚུ་དང་མཉམ་ འབྲེལ་ཐོག་ རང་སོའི་སྤྱོད་
གཡུལ་ལྗོངས་འདྲི་ཚུ་གི་སྤྱོད་དང་ དེ་ཚུ་འོ་ཚགས་ས་ དེ་ལས་ཁོང་གིས་ཉེ་མ་ལས་
རང་ ས་གནས་སོ་སོའི་གནས་བདག་འབད་ དེ་ ཕན་གཞི་དང་གཅི་ཡོད་པ་ཡིན་ན་
གི་སྤྱོད་ལས་ཤེས་ནི་འདྲི་ལུ་ སྤྱི་གཏང་མ་དངུལ་གྱི་གོ་གསུམ་རམ་གོ་ལས་ རྟོ་
ལར་ ༤,༩༧༠ ཟད་འགྲོ་བཏང་ཡོད། ད་རེ་ས་ནང་ས་པར་ སྤྱང་གི་ལྷ་དང་ལམ་
སྤོལ་ཚུ་ལུ་ཚེ་འཛོལ་དང་ཡོད་ཚེ་ས་ཀྱི་ ཅོ་མཐོང་ལེགས་ཤོམ་འབད་ཉ་གོ་བ་ཅིན་
རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ སྤྱང་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་སྤྱང་སྤྱོད་འབད་དགོ་པའི་
དྲན་མ་བཅུ་གེ་ལུ་ ཕན་ཐོགས་སྤོམ་འབྱུང་ནི་ཡིན་མཚན་དང་ འབྲུག་གི་རང་
བཞིན་གནས་སྤངས་ འདི་ ཚན་རིག་གི་ཐོག་ལས་འཛོལ་སྤོམ་འབད་ནི་ལུ་ ཉེང་
བཀལ་རང་ཕན་ཐོགས་ནི་ཡིན་མས། དམིགས་བསལ་གྱི་གཡུལ་ཚན་སོ་སོའི་
གཡུལ་ལྗོངས་ ༡༥༠ ལྷག་པ་ཅིག་ ད་ལྟོ་ཡིག་ཐོག་ལུ་བཀོད་ཡོད་མི་འདི་ཚུ་ མང་
ཤོས་རང་ རང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་ མ་དང་བའི་ཉེ་མར་ཚགས་ཡོད་པ་
མཚན་ གཡུལ་ལྗོངས་སྤྱོད་ལུ་བཙའ་ཚུ་གིས་ གང་ས་རེ་དང་གནས་སྤངས་ཀྱི་ས་ཚ་
མ་ཚ་ ཚུ་འཛོམས་ རེ་འོ་ ཅོ་བྱུག་ རང་གཏོང་ལ་སོགས་པ་ཚུ་ལུ་གནས་ཉེ་ཡོད་
ས་ལུ་དྲུག་པ་ཅིན་ རྟོན་ལུ་གཏང་ འབྲུག་ ཅོད་བྱུང་ནི་ཡིན་མཚན་ གནས་
གཤེས་ ལུ་འབྲུར་བཅུ་དང་ ལོ་ཐོག་ཚུ་ལུ་ཡང་གོམ་ཉེ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
སྤྱོད་ལུ་བཙའ་ཚུ་གི་ཚགས་ས་དེ་ཚུ་ ད་རེ་ས་ནང་ས་པར་འབད་བཙའ་ རང་བཞིན་
གནས་སྤངས་སྤྱོད་འབད་བའི་ས་ཚ་བཟུམ་ཚུ་ལུ་ ཚ་ འཛོལ་ཡང་འབད་
ཚུ་གསེན་ལུ་ཡིན་མཚན་ ས་གནས་དེ་ཚུ་རང་བཞིན་གནས་སྤངས་དང་མཐུན་མཚན་
ཚད་ འགྲོ་བའི་ལུ་དྲུག་པ་ཅིག་འབད་དྲུག་པ་ཅིག་ ཉུང་ཉུང་ཡོད་པའི་སོག་ཚགས་
མང་རབས་ཅིག་གི་གཡུལ་ལྗོངས་ཅིག་འབད་སྤོད་ཡོད། གཡུལ་ལྗོངས་བཙའ་ཚུ་
གི་རང་སོའི་ཚགས་ས་ཚུ་ བཙོག་གི་བཅུ་དང་མི་གི་དབང་བཙོང་ཚུ་ལས་སྤྱོད་
འབད་མ་ལས་བཙའ་ཉེ་ ཁོང་ཚུ་རྟོན་ཁང་གི་སྤྱང་ལྷ་ བཟུམ་ཅིག་འབད་ཚ་གནས་
བཞག་ཚུ་གསེན་ལུ་ཡིན་མཚན་ རྒྱ་མཚན་འདི་ལས་བཙའ་ དུ་མ་ཉུང་ཤོས་
གཏང་མི་འདི་གནས་གཤེས་བཙའ་ ཉེ་གཏོ་ལུ་ཉེ་གཏོ་ལུ་སྤོམ་ཡོད་པ་འབད་མཐོང་
ཡོད། གཡུལ་ཚན་མང་ཤོས་ཅིག་ནང་ རྒྱལ་འབྲེལ་ དཔལ་འབྱོར་དཔལ་འཕོ་
ཡང་ན་ སྤོམ་ཚུ་ལུ་ཚུ་གིས་གཡུལ་ལྗོངས་བཙའ་མཚན་གྱི་རེ་མགྲོ་ལུ་ བསྟན་
བཞིན་དུ་འབད་སྤོལ་ཡོད་པ་ལས་ འདི་བཟུམ་མའི་ལམ་ལུགས་སྤོལ་འདི་གིས་
མི་སྤེལ་གཡུལ་ལྗོངས་སྤྱོད་ལུ་བཙའ་ཚུ་ རོ་ཤེས་པའི་དྲན་བཅུ་གསལ་ མཚན་ཁོང་གི་
ཚོ་སྤོལ་ལུ་མ་གཞི་དཔར་མི་ཚུ་གིས་རང་བྱུང་ཐོན་སྐྱེད་འཛོལ་སྤོམ་འབད་ནི་ལུ་
ཡང་ཕན་ཐོགས་སྤོམ་ཡོད། ཞིབ་འཚོལ་གྱི་ཐོག་མའི་གྲུབ་འབྲས་འདི་སྤོད་འབད་

ནིའི་དོན་ལུ་ ཐེ་མུ་ལུ་གོ་བསྟན་ཞུ་འཛོམས་ཅིག་འབད་ཡོད་པ་ད་ གོ་གསུམ་
རམ་གུས་བཅུ་ལ་ གསལ་འབད་ཡོད་མི་འདི་ ཡིང་ལེག་ནང་སྤྱང་སྤྱོད་འབད་དེ་
མི་དམངས་ལུ་ བཀའ་སྤོམ་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ དཔལ་བསྟན་འབད་ནི་ཡིན།

4) རྒྱལ་གཞུང་རང་བཞིན་སྤྱང་སྤྱོད་ཚོགས་སྤེལ་སྤྱོད་བདར་དང་མཐོལ་སྤྱོད་

སྤྱི་གཏང་མ་དངུལ་གྱི་ཡིག་ཚང་གོང་འཕེལ་དང་ ལས་གཤེག་པའི་ཚོགས་སྤྱོད་
ཡར་དྲུག་བཙོན་འདི་རྒྱལ་སྤྱོད་འདི་ རྒྱལ་གཞུང་རང་བཞིན་གནས་ སྤངས་སྤྱོད་
ལས་ཁུངས་ཚུ་ལུ་རྒྱུང་མཚན་མཉམ་པར་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལས་འགོ་བཟུང་སྤོམ་
གཏང་མ་དངུལ་གྱིས་ འབྲུག་གི་རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ རྒྱལ་གཞུང་མིན་ལས་སྤེལ་
རྒྱལ་གཞུང་རང་བཞིན་སྤྱང་སྤྱོད་ཚོགས་སྤེལ་(ཡར་ལེས་པེ་ལེན) གི་ཡིག་ཚང་གི་
ཟད་འགྲོ་ལུ་ གོ་གསུམ་རམ་འབད་དང་འབད་ བཞིན་དུ་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ སྤྱི་ལོ་
༡༩༩༩ ལུ་དེ་ལར་ ༡༡༠,༠༠༢ འབད་མིའི་གོ་གསུམ་རམ་གསལ་པེ་ཅིག་ རྒྱལ་གཞུང་
རང་བཞིན་སྤྱང་སྤྱོད་ཚོགས་སྤེལ་སྤོམ་བདར་ དང་མཐོལ་སྤྱོད་ལུ་ འབྲུག་གི་
དོན་ལུ་རྒྱུན་ཏེ་ཡོད་པ་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལས་ལོ་བཞིའི་ནང་འབད་ལུ་ ལས་
འགུལ་འདི་ཕན་ཐོགས་ཚུ་མང་འབད་ ལག་ལེན་འཐབ་སྤྱོད་ ལས་སྤེལ་ཉུམས་
སྤྱང་གི་ཤེས་ཡོན་དང་ལག་ ལ་ཉེང་བཀལ་གོང་འཕེལ་བཏང་ཐབས་ལུ་ གོ་གསུམ་
རམ་འདི་གི་མཐུན་མཚུག་ གི་(ལུ་རེ་གསལ་དང་བསྤེན་པའི) སྤོམ་བདར་དང་མཐོལ་
ཚས་ཚུ་སྤེན་ནི་ཡོད་མི་འདི་ཡང་ མི་དམངས་ཀྱིས་ འབྲུག་གི་རང་བཞིན་གནས་
སྤངས་ཀྱི་གནད་ དོན་དང་ལས་རིམ་ཚུ་གི་སྤོམ་ལས་ དྲན་པ་གོང་འཕེལ་འགྲོ་
བཅུག་ནིའི་དོན་ལུ་ཡིན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལུ་ རྒྱལ་གཞུང་རང་བཞིན་སྤྱང་སྤྱོད་
ཚོགས་སྤེལ་གིས་ རྟོ་ལར་ ༤༦,༤༦༢ ཉེ་བར་མཐོ་བའི་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་འཕུལ་
ཚས་དང་ ཡིག་ ཚང་དང་བསྟན་པ་མཐོལ་སྤོམ་ལུ་མཐོལ་ལུ་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་
ཟད་འགྲོ་བཏང་ཡོད་མི་འདི་ཡང་ ཚོགས་སྤེལ་འབྲས་མི་ཚུ་དང་སྤོམ་གྲུའི་སྤོམ་
སྤེལ་ སྤྱོད་བཏང་འབྲུག་མི་ཚུ་ལུ་ ཤེས་རིག་རྒྱ་སྤྱོད་དང་དར་ལུག་གཏང་ཐབས་ཀྱི་
ཡིག་ཚང་གོང་འཕེལ་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ཡིན་རུང་ ལོ་འདི་ལུ་ལས་གཤེགས་ག་ར་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་འབྱོར་གྱི་ ལུ་གི་ལས་རིམ་ཚུ་ལུ་བཙའ་མར་གཏོགས་ཉེ་ཡོད་མི་
འདི་གིས་ སྤོམ་བདར་ཅིག་ཡང་འགོ་འདྲན་འཐབ་མཚུགས།

SC0017-00: In search of greenhouse deities

The trust fund's first small research grant appropriately explored the role of deities and spirits among Bhutanese communities and assessed their value for future conservation interventions. In 1999, Karma Ura used a grant of \$8,970 to conduct a country-wide inventory, through primary research and layperson collaborators, of known local deities and spirits, their abodes and historical role as guardians of the natural world. A better understanding of the modern value of traditional beliefs and practices could increase advocacy to complement secularized management of Bhutan's environment.

More than 150 community specific deities have now been documented, most of whom seem to predate the advent of Buddhism in Bhutan. Deities personified mountains and strategic ecological sites, whose disturbances are considered to cause epidemics, conflicts, changes in weather patterns and crop failure. It is plausible that the citadels (abodes) of the local deities are functionally equivalent to protected areas, as these citadels are environmentally sensitive and biologically rich landscapes where human interference is minimized.

The local deities could be considered greenhouse deities, due to their role in preserving their citadels from pollution (*drip*) and human exploitation, and hence minimizing emissions now identified as dangerous to a stable climate. Almost in every community, invocation rites to deities are conducted annually by *nejoms*, *pawos* (shaman mediums) or lay priests. They serve to directly reinforce public consciousness of the deities and indirectly renew people's commitment to manage their natural resources in ways that do not clash with the existence of these deities. A

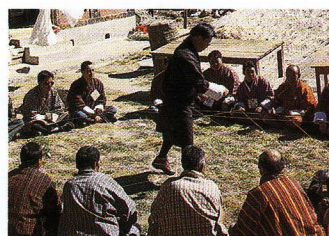
public seminar was held in Thimphu to present preliminary findings, and the grant's detailed narratives will be translated into English for publication and public dissemination.

MB0018-00: Training and equipment support to Royal Society for the Protection of Nature

The trust fund's focus on institutional development and human capacity building for conservation is not limited to the Royal Government's environmental agencies. Since 1997, the trust fund has been annually financing the core institutional costs of Bhutan's only environmental non-government organization, the Royal Society for the Protection of Nature

(RSPN) (see MB0009-99).

Furthermore, in 1999 a new grant of \$110,102 was awarded to RSPN to support training and equipment

needs. To be retroactively implemented from 1998 over four years, the grant is providing specialized training and equipment to further develop the organization's conservation education knowledge and skills, in order to promote public awareness of environmental issues and programs in Bhutan. During 1999, RSPN used \$46,462 to procure audio-visual, office and field equipment, to develop education extension materials for dissemination amongst its members, school children and general Bhutanese society. None of the training could be implemented during the year as staff were preoccupied with in-country program activities.

MB0020-00: Environmental monitoring of Forest Management Units

Throughout Bhutan, harvesting of trees for timber or fuelwood is regulated by scientific management prescriptions designed and approved by the central government. Wood extraction is limited to carefully selected sites called Forest Management Units (FMU), with harvesting cycles upto 120 years each. Bhutan currently has 11 operational FMUs throughout the country, to meet both rural and urban timber requirements. However, neither the National Environment Commission's environmental assessment (EA) guidelines nor the management plans of FMUs contained adequate monitoring parameters to assess negative environmental impacts.

In its first direct collaboration with the government's forestry sector, in late 1999 the trust fund awarded a three-year grant of \$174,302 to the Department of Forestry Services. The grant will (i) provide forestry planners and key field staff with short-term, in-country and regional specialized training, and an MSc-level scholarship in environmental impact assessment, (ii) finance surveys on regeneration of principle tree species, and (iii) support the formulation of an environmental monitoring framework to promote best practices for silviculture, forest management and road construction within FMUs.

In the first year of implementation, the grantee expended \$6,990 and used technical assistance from the World Bank to develop (i) a code of best practices for forestry operations within FMUs, and (ii) guidelines for regeneration surveys within FMUs. Both guidelines were immediately approved by the government. Three in-country workshops were conducted within conifer and broad-leaved forest types, and forestry planners and key field staff were trained to use the guidelines. A forestry planner also began MSc-level graduate studies overseas. Over the next two years, the trust fund's grant will support annual evaluations

of forestry operations within all FMUs, with objectivity ensured through impartial review by the National Environment Commission.

SC0021-00: Golden langurs and Capped langurs in Bhutan

In 2000, the trust fund supported its first-ever conservation biology research project when it awarded \$10,255 in two separate grants to Tashi Wangchuk, head of research at the government's Nature Conservation Division. The grants financed separately fieldwork and genetic analyses of the ecology, distribution and conservation status of Golden langurs (*Trachypithecus geei*) and Capped langurs (*Trachypithecus pileatus*).

Little is known about primates in Bhutan, especially the langur or colobine species, and there is still much confusion over what types are found in the country. Detailed studies are needed to assess exactly what

species exist, their distribution, how these species are related to each other, and why they are distributed the way they are. The main research objective was to study the evolutionary ecology of the species, to see if speciation had occurred in

langurs found in different habitat types. Given the country's rugged terrain and impassable rivers, populations of langurs isolated from each other could have changed significantly over time to evolve into different species.

Field research covered the genus *Trachypithecus* (langurs) as Bhutan not only has three allopatrically (separated by rivers) distributed species, but one of them, the golden langur or *Raksba* as it is locally known, is an endangered, endemic species. A basic question the project studied was the difference between golden langurs and capped langurs (known locally as *Roksba*), as some taxonomists still think they are the same species since they share many morphological similarities. However, the

མཉམ་འབྲེལ་འབད་ཡོད། དཔེ་ཚད་འགོ་དང་པ་བསྐྱེམ་འདི་ བཅོམ་པ་ལུ་
 འགྲུལ་ཡོད་ནི་འདི་གིས་ སྲོག་ཚགས་ཞིབ་འཚོལ་སྤེལ་ཁང་གིས་ ཞིབ་འཚོལ་
 འབད་མ་ཚུ་གསལ་ལས་བརྟེན་ སྤྱི་རག་ལག་དང་སྤྱི་རག་ལག་འདི་གཉིས་ གྲི་རྒྱུད་
 དཔེ་ཚད་དང་ གནས་གྲི་ལུ་ཚུ་མ་ཐེང་ས་གཉིས་པ་བསྐྱེམ་འདི་ ད་རེས་མ་
 ཡུན་གྱི་སྲོག་ཚགས་ཞིབ་འཚོལ་སྤེལ་ཁང་ནང་ལུ་ སེམས་ཅན་འདི་གཉིས་ གྲི་
 ལུ་ལཱ་བཟོ་བཟོ་མོམ་ལས་ དེ་ལྟེ་ཞིབ་འབད་བའི་བསྐྱར་ཡོད། ཞིབ་འཚོལ་
 འདི་གི་གྲུབ་འབྲས་ ལེགས་ཤོམ་བྱུང་ཡོད་མི་འདི་གིས་ ད་ལྟོ་འདི་ཕྱི་བཟོ་ལན་
 ཡང་ ལྷན་ཚུ་གསལ་ནི་ཨིན་མ་མཚན་ སྤྱི་འདི་ཚུ་གི་རིམ་རྒྱུན་གྱི་བྱུང་རབས་ཡང་
 བཟོ་ཚུ་གསལ་ནི་ཨིན།

༡) སྲོག་ཚུ་གྲུས་མཚམས་གྲི་འཛིན་རྒྱུ་།

སྲོག་ལྟངས་མ་དངུལ་འགོ་བཅུགས་ཞིན་མ་ལས་ གྲོང་གསེབ་གྲི་གྲོགས་རམ་འགོ་

དང་པ་རང་ བཞུགས་གཡང་ཅོ་གི་མི་སྡེ་འི་སོ་ནམ་མཉམ་རུབ་ཚོགས་པ་འདི་ལུ་
 སྤྱི་རྒྱུད་གྲི་རྒྱུབ་སྐྱོར་མ་དངུལ་ རྩོམ་པ་ ༧,༠༣༣ ཐད་ཀར་དུ་ཡོད། མི་སྡེ་འི་
 ཚོགས་པ་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༨༧ ལུ་ གཞི་བཅུགས་འབད་ཡོད་མི་འདི་ཡང་ མི་སྡེ་
 སྤྱི་ལུ་ལུ་ཕན་ཐོགས་ནི་གི་དོན་ལས་ ཚོགས་པ་འི་འཐུས་མི་ནང་ ཕན་ ཚུན་ལུ་
 མཉམ་ལམ་དམ་ཐབ་ གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་འདི་དོན་ལུ་ཨིན་མ་མཚན་ སོ་ནམ་
 མཉམ་རུབ་ཚོགས་པ་འདི་གིས་ ཉེ་མ་ཡང་ འཛམ་གླིང་སྤྱི་འཚོ་ཚོགས་པ་ལས་ མ་
 དངུལ་ལེན་ཉེ་ རྒྱུད་ཚུ་ལ་ལུ་ར་དང་ སྤོང་འཕེལ་གྲི་ལས་སྡེ་ (ཤ་ལུ་ཅན་
 འཛུགས་སྐྱོང་) ཚུང་ཀུ་འདི་ལུ་བཏང་སྡེ་ གྲུབ་འབྲས་ཡང་ལེགས་ཤོམ་བྱུང་
 ཡོད། གྲོགས་རམ་འདི་གི་ཐོག་ལས་ མི་སྡེ་ཚོགས་པ་ལས་གྲུང་གུང་ས་ ༢༣ རྟེ་
 ཅོག་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ལོ་འཁྲུག་གསུམ་གྱི་རིང་ལུ་ རྒྱུད་ཚོགས་ཤོད་འོག་ནང་
 ཤིང་ཅོ་ལས་མེད་སའི་ས་གནས་ ཨི་ཀར་ ༡༥ གི་ནང་ལུ་ ཤིང་དྲག་དང་ ཞིང་
 སའི་ནང་ལུ་ཐ་ཤིང་གི་ཕྱང་མ་ ༩,༦༠༠ བཅུགས་ཡོད། ཚོགས་པ་འི་འཐུས་མི་ཚུ་
 གིས་ རྫོང་ཁག་ནགས་ཚུ་ལས་གཏུགས་ཚུ་ལས་ སྤྱི་ལོ་སྤྱི་རྒྱུད་གྲི་སྐོར་ལས་
 སྤྱི་རྒྱུད་བཅུ་ཐེང་ཡོད་མ་མཚན་ གྲོགས་རམ་འདི་ གིས་ གྲོང་གསེབ་མི་སྡེ་ཚུ་གིས་
 ཉམས་ཉེན་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་གནས་སྤངས་འདི་ སྤྱི་མཉམ་རུབ་གྲི་ཐོག་ལས་
 བཅུ་ཐེང་གཏོགས་ནི་གི་དང་འདོད་གོང་ འཕེལ་གཟང་ཡོད།

ད་ལྟོ་འདི་གྲོགས་རམ་གྲི་ལག་ལེན་གནས་སྤངས།

ཐ) གཞི་རིམ་གནས་ཚད་ལུ་རང་བཞིན་གནས་སྤངས་གྲི་ཤེས་ཡོན།

ལོ་འདི་གི་ནང་ལུ་ གྲོགས་རམ་ལེན་མི་ ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་གྲི་ཚོས་ཚུན་ཚོ་
 ལྷམས་དང་ ལུང་རིག་རྒྱུབ་སྐྱོར་སྡེ་ཚོན་གྱིས་ རྩོམ་པ་ ༥༥,༥༣༣ ཐད་འགྲོ་བཏང་
 ཡོད། ལོ་ལྔའི་གྲོགས་རམ་ རྩོམ་པ་ ༡༣༣,༠༢༧ ལག་ལེན་གྱི་ལོ་རེ་གསུམ་མཚུ་
 གི་ནང་ལུ་འཕྲོ་མཐུད།

- ༡ གཞི་རིམ་སྤྱི་རྒྱུད་ཚོས་ཚུན་ནང་ལུ་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་གྲི་
 ཤེས་རིག་གི་ཚོས་ཚུན་ཅིག་ཡང་བཅུག་ནི་ཨིན།
- ༢ སྤྱི་རྒྱུད་སྤོང་དཔོན་ འཚར་གཞི་བཅུ་མས་མི་དང་ བདག་སྐྱོང་པ་
 ཚུ་ལུ་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་སྤྱི་རྒྱུད་གྲི་ཤེས་ཡོན་རྒྱུ་
 གཏང་ནི་ཨིན།
- ༣ འབྲུག་གི་རང་བཞིན་ལུང་ཚོས་དང་ སྤྱི་རྒྱུད་གནད་དོན་གྱི་སྐོར་
 ལས་ སྤྱི་རྒྱུད་གྲི་ཡིག་ཚང་དང་ སྤྱི་གསལ་དཔེ་དེབ་ཚུ་ གོང་འཕེལ་
 གཏང་ནི་ཨིན།

རང་བཞིན་གནས་སྤངས་གྲི་གནད་དོན་ཚུ་ ལྷན་ཡོངས་གཞུང་སྐད་ཚིང་ཁའི་ཐོག་
 ལས་ཉེ་གོ་ཐབས་ལུ་ གྲོགས་རམ་འདི་ རྫོང་ཁའི་ནང་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་ཡོད།
 ལོ་གཅིག་གི་ཉེ་མ་ལས་ གཞི་རིམ་འོག་མ་དང་ སྤྱི་རིམ་ ༡ པ་དང་ ༢ པ་ཚུ་
 ལུ་ བཀའ་སྤེལ་འབད་ཡོ་པའི་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་གྲི་ལྷན་ཤེས་འདོད་ཚུ་
 གིས་ གཞི་རིམ་ཤེས་ཡོན་ལུ་ ཕན་ཐོགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐོར་ལས་ གྲོགས་རམ་ལེན་
 མི་འདི་གིས་ བཟླ་ཞིབ་འབད་ཡོད། བཟླ་ཞིབ་འདི་གི་གྲུབ་འབྲས་སྤྱན་ལུ་
 ཕན་ཐོགས་པ་འབད་བྱུང་ཡོད་ནི་འདི་གིས་ ལྷན་ཤེས་དང་སྤྱི་རྒྱུད་གྲི་སྤྱི་རྒྱུད་
 མང་རབས་ཅིག་ དཔར་བསྐྱར་ཐབས་བཏང་སྡེ་ ལྷན་ཤེས་དང་སྤྱི་རྒྱུད་གྲི་སྤྱི་རྒྱུད་
 མང་རབས་ཅིག་ལུ་ བཀའ་སྤེལ་འབད་ཡོད་པའི་ཨིན་རུང་ སྤྱི་རིམ་ ༣ པའི་ལྷན་ཤེས་
 འདི་ གཞི་བཟོ་བསལ་ཉེ་ཡོད་པའི་སྤྱི་རྒྱུད་གྲི་ལག་ ༢༥ པའི་ནང་ལུ་ ཕན་ཐོགས་ཡོད་
 མེད་ཀྱི་མོ་བཏང་འབད་བའི་བསྐྱར་ཡོད། གྲོགས་རམ་འདི་གིས་ སྤྱི་རིམ་ ༢ པ་
 དང་ ༣ པའི་སྤྱི་རྒྱུད་དཔོན་ཚུ་ལུ་ གནས་དགུན་གྱི་དལ་གསེའི་སྐབས་ལུ་ ལྷན་ཤེས་
 བཟོ་འཁོད་ཀྱི་སྐྱོང་བཅུ་ལུ་ སྤྱི་རིམ་དང་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ སྤྱི་རྒྱུད་གནད་
 དོན་གྱི་ལག་དེབ་བཟོ་སྡེ་ སྤྱི་རྒྱུད་གྲི་ལག་ལེན་ལུ་བཀའ་སྤེལ་འབད་ནི་ དེ་ལས་ དཔེ་
 མཛོད་དང་ སྤྱི་གསལ་གྱི་སྤྱི་རྒྱུད་ཚུ་ མཁོ་སྐྱུབ་འབད་ནི་ལུ་མ་དངུལ་གྱིས་རྒྱུབ་
 སྐྱོར་འབད་ཡོད། མཛུགས་རང་ གཞི་རིམ་འོག་མ་ལུ་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་གྲི་
 ཚོས་ཚུན་ རྫོང་ཁའི་ཐོག་སྤོང་ཡོད་མི་འདི་གིས་ ཕན་ཐོགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བསྐྱར་
 ཞིབ་ བཟླ་དྲུད་ འབད་ནི་གི་ལམ་ལུགས་ཅིག་བཟོ་ཡོད་པའ་མཚན་ གྲོགས་རམ་
 ལེན་མི་འདི་གིས་ ལས་འགུལ་འདི་གི་ཕན་ཐོགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བསྐྱར་ཞིབ་ ལོ་
 གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ ལུ་ ཚར་གཉིས་དང་གསུམ་རེ་འབད་ཡོད།

study found they frequent different habitats with different selection pressures, possibly entailing different adaptations and resulting in reproductive isolation. A possible hybrid zone was discovered in the Gonphu hot spring area in Shemgang, where capped langurs were found west of the Mangde river in golden langur habitat. If the two species are interbreeding and able to produce viable offspring then they may be classified as the same species. This has significant conservation implications ranging from increased population size estimates to increased distribution range. Genetic analysis will confirm if the adaptations are hereditary and passed on inter-generationally. Importantly, the same evolutionary question can be applied to any species with a wide distribution: for instance, are the tigers in Manas the same as the tigers in Gasa?

The project expended \$9,003. The principal investigator conducted fieldwork in south-central and eastern Bhutan, and DNA samples and ecological information from capped and golden langurs are being analyzed by leading specialists at the Primate Research Institute in Japan, to test for differences between the two species. The patterns that emerge will help answer the research question and build a phylogeny or evolutionary history of langurs in Bhutan. The grant's findings will eventually be published in an international research journal.

SC0023-00: Bragtscha watershed management

For the first time in its history, the trust fund directly awarded a conservation grant of \$4,033 to a rural community organization, Sonam Nyamrup Tshogpa in Tashi Yangtse. The community group was established in 1997 as a membership-based association to promote cooperation for common benefit. The group had earlier successfully utilized funds from the United Nations for reforestation and micro-enterprise development (through cultivation of valuable mushroom species). Under the trust fund grant, 23 households from the community organization, over three months in early 2000, planted 9,600

seedlings of hardwood and agro-forestry tree species on 15 acres of severely degraded landscape in Teotsho geog. Tshogpa members received training in fire management from dzongkhag forestry staff. The grant promoted community participation in conservation by a rural grassroots group, who were able to identify and mitigate a local environmental threat, which in this case was severe deforestation.

IMPLEMENTATION STATUS OF ONGOING GRANTS

MB0008-98: Environmental education at the lower primary level

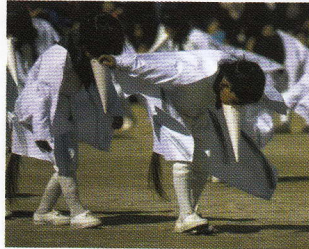
During the year, \$55,533 was expended by the Department of Education's Curriculum and Professional Support Section. Now in its third year of implementation, the five-year grant of \$133,024 continues to (a) integrate environmental education into the primary school curriculum, (b) promote conservation education for teachers, planners and administrators, and (c) develop teaching materials and resource books on Bhutan's natural heritage and conservation issues.

The grant is implemented in Dzongkha, in order to improve a conceptual understanding of environmental issues in the national language. The grantee evaluated the impact on primary education of environmental studies manuals distributed in the previous year to selected pre-primary and classes I and II. Following positive reports, additional manuals and teaching resources were printed and distributed to more than 270 schools throughout the country. However, the class III manual is still being tested in 25 randomly selected schools. The grant also supported in-country training of teachers of classes II and III during the schools' winter holidays, developed various flannel packet booklets on conservation issues and distributed them to all schools, and procured library and resource materials for selected schools. Finally, a system to monitor and evaluate the impact of teaching environmental studies in dzongkha at the lower primary level has been developed, and project impact is monitored by the grantee.

MB0009-99: Institutional support to Royal Society for the Protection of Nature

Bhutan's only environmental non-government organization, the Royal Society for the Protection of Nature (RSPN), received second-year grant support for its core institutional costs. In spite of the limited fundraising opportunities within Bhutan, RSPN continued to increase membership and raise funds for both conservation projects and a \$1 million endowment to sustain the organization. The trust fund's support will enable RSPN to become an independent, financially self-reliant environmental organization by 2003, when the present grant concludes.

During the year, RSPN used \$47,040 of the trust fund grant on core institutional costs for eleven full-time staff. It was able to raise \$40,000 in direct contributions to the endowment, and \$95,000 in project funding. RSPN has been more successful in obtaining external financing for several initiatives, and highlights include several conservation education initiatives, a project integrating conservation and development, and urban cleanup campaigns and tree planting programs. To date, RSPN's membership includes 2,991 individual and student members, and as per its own progress benchmark, is required to recruit at least 3,000 individual members by 2003.

MB0010-99: Human resources development for protected areas

Now in its second year of implementation, the grant is tremendously benefiting the Royal Government's six operational protected areas and the central Nature Conservation Division (NCD). The grant expended \$357,531 during the fiscal year to finance MSc-level training for three staff: a conservation management planner

completed her training and returned to the Ministry of Agriculture, a socio-economist also completed his training and returned to NCD, and an NCD zoologist will complete her training by early 2001. Another 30 staff from NCD and the protected areas received specialized short-term training in the region and overseas. Courses included rapid biodiversity assessment and monitoring, bird censusing techniques, invertebrate study, taxidermy, rapid rural appraisal, wildlife and wetland management,

park management, community forestry, forest fire control, community-based initiatives integrating environment and development, and

non-wood forest products. A study tour of successful regional conservation activities was conducted for seven park staff and local community members.

MB0011-99: Royal Botanic Garden

Bhutan's first botanical garden was developed by the Ministry of Agriculture's National Biodiversity Program, to commemorate His Majesty the King's coronation silver jubilee. Initiated in April 1999, the establishment of the garden was completed in mid-2000. All infrastructure development activities were fully financed by the trust fund, under a grant of \$135,905 awarded in March 1999 and supplemented by another \$10,140 grant in November 1999. During the past year, the grantee expended \$112,834 on completing remaining infrastructure activities, landscaping the 28-acres complex, and developing nursery beds and a herbarium for representative flora from Bhutan's complete ecosystems. The garden has yet to be formally opened to the public, but its facilities were used for the 10th meeting of the trust fund's Management Board in October 2000.

GRANTS EXPENDITURE DURING FISCAL 1999-2000

Title & Grantee	Duration	Grant \$	Expenditure \$
1. Environmental education at the lower primary level, Department of Education	Jul 97-Jun 02	133,024	55,533
2. Institutional support, Royal Society for the Protection of Nature	Jul 98-Jun 03	321,594	47,041
3. Human resources development for protected areas, Royal Civil Service Commission	Jul 97-Jun 02	1,668,651	357,531
4. Royal Botanic Garden, National Biodiversity Program, Ministry of Agriculture *	Apr 99-Jun 00	135,905	112,834
5. Environmental research and building capacity for NRM, Sherubtse College	Jul 99-Jun 03	295,000	14,930
6. Environmental impacts of cattle migration, Ministry of Agriculture *	Jul 99-Jun 01	59,643	1,301
7. Introducing electric cookers as an alternative to firewood, Department of Forestry Services *	Jul 99-Jun 00	23,704	22,918
8. Incremental staffing and recurrent costs of conservation, Ministry of Finance	Jul 99-Jun 03	1,153,377	231,647
9. In search of greenhouse deities, Karma Ura *	Oct 99-Jul 00	9,514	8,970
10. Training and equipment support, Royal Society for Protection of Nature	Jul 99-Jun 03	110,102	42,462
11. Environmental monitoring of Forest Management Units, Dept.of Forestry Services	Jan 00-Dec 02	174,032	6,990
12. Golden langurs and Capped langurs in Bhutan, Tashi Wangchuk	Dec 99-Jan 01	10,255	9,003
13. Bragtsha watershed management, Sonam Nyamrup Tshogpa (Tashi Yangtse) *	Apr-Jun 00	6,417	4,033
Total:		4,101,218	915,193

* Grant concluded during the year.

ཅེས་ཞིབ་པ་ཚུ་གིས་ འབྲུག་རང་བཞིན་གནས་ལུང་ས་སྤང་སྐྱོབ་སྐྱོ་གཏད་མ་དངུལ་གྱི་སྤྱོད་ ༢༠༠༠ པའི་སྤྱི་ཟླ་ ༦ པའི་སྤྱི་ཚེས་ ༢༠ལུ་ ལོ་མཇུག་བསྟར་བའི་ མ་དངུལ་གསལ་བསྒྲགས་སྟེན་ལུ།

༡ འབྲུག་གི་རྒྱལ་གཞུང་ ཅེས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱིས་ འབྲུག་རང་བཞིན་གནས་ལུང་ས་སྤང་སྐྱོབ་སྐྱོ་གཏད་མ་དངུལ་གྱི་ སྤྱོད་ ༢༠༠༠ སྤྱི་ཟླ་ ༦ པའི་ཚེས་ ༢༠ ལུ་ ཅེས་ལོ་མཇུག་བསྟར་ཡོད་པའི་ མ་དངུལ་ལྷན་གྲུས་དང་འོང་འབབ་ འགྲོ་སོང་གི་གསལ་བསྒྲགས་ཅེས་ཞིབ་འབད་ཡི། ཚུན་ལུ་འདྲི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འབད་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ལ་ཚུ་དང་ སེ་ལ་དུལ་པའི་གི་དོད་མ་འོག་ལུ་ཡོད་པའི་མ་དངུལ་ཚུ་གི་ཐེང་ལུ་ ཁོང་གིས་ འབྲུག་རང་བཞིན་གནས་ལུང་ས་སྤང་སྐྱོབ་སྐྱོ་གཏད་མ་དངུལ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ འབྲུག་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ལ་གསལ་དང་བསྟུན་ཏེ་བཏོ་བཏོ་མ་ཨིན།

༢ རྒྱལ་གཞུང་ ཅེས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱིས་ བཟླ་ཞིབ་དང་ཐོ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད་མེ་དང་ ཁྲུང་ས་བཀལ་ཡོད་མེ་ཚུ་དང་བསྟུན་ཏེ་ ཁོ་རའི་བསམ་ འཆར་གྱི་སྟེན་ལུ་ལཱ་མེ་ནང་ལུ་ འབྲུག་རང་བཞིན་སྤང་སྐྱོབ་སྐྱོ་གཏད་མ་དངུལ་གྱིས་ གོང་ལུ་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་ དངུལ་ཅེས་ཀྱི་གསལ་བསྒྲགས་དེ་དང་མཉམ་སྒྲིག་ས་ཟུར་ཐོ་ ༡༥ པའི་ནང་བཀོད་དེ་བཟུམ་འབད་ ཅེས་དང་དེ་གི་སྤྱི་དབུས་ཚུ་ སྐྱོ་གཏད་མ་དངུལ་གྱི་ལག་ལེན་འཐབ་ ཐོག་ལས་ ༡༩༩༩ པའི་ སྤྱི་ཟླ་ ༦ པའི་སྤྱི་ཚེས་ ༢༠ ལུ་ མཇུག་བསྟར་ཡོད་མེ་ནང་ མ་དངུལ་ལྷན་གྲུས་ཡོད་པའི་ས་བདེན་ཨིན།

- ༣ རྒྱལ་གཞུང་ ཅེས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱི་སྟེན་ལུ་ཉེང་བཀལ།
- ༣.༡ ཁོང་གི་བསམ་འཆར་ནང་ལུ་འབད་བའི་ཅིན་ ལས་འགུལ་གྱི་སྤྱོད་བཞག་ཚུ་ ཁྲིམས་དང་མཐུན་མ་འབད་ཡོད་མེ་འདྲི་ཡང་ ཡིག་ཆ་ཚུ་ལ་ མཐུན་ཚུ་གིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཡོད་པ་མཚན་ འབྲུག་རང་བཞིན་གནས་ལུང་ས་སྤང་སྐྱོབ་སྐྱོ་གཏད་མ་དངུལ་གྱི་བདག་སྐྱོང་དང་ དངུལ་ཅེས་ཀྱི་ལས་ལུགས་དང་ བསྟུན་ཏེ་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཨིན།
 - ༣.༢ འབྲུག་རང་བཞིན་གནས་ལུང་ས་སྤང་སྐྱོབ་སྐྱོ་གཏད་མ་དངུལ་གྱིས་ ལུ་གྱི་ལས་རིམ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ མ་དངུལ་བཏང་སྟོ་ཡོད་མེ་ཚུ་ ཚུལ་དང་ མཐུན་མ་འབད་འགྲུལ་འབད་ནི་དང་ དོད་མ་འབད་ནི་ཚུ་གི་བྱ་སྤྲོད་ལུ་བདེ་ཏོག་ཏེ་བཟོ་ནི་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་ལས་ཁུངས་ ཚུ་གིས་ གཞུང་གི་ལས་འགུལ་མ་ཡིག་དང་ཅེས་ཁྲུ་ སོ་སོ་འབད་བཞག་ཡོད་པ་ཨིན།
 - ༣.༣ འགྲོ་སོང་གཏད་མ་བཏུབ་པའི་ ཅེས་ཀྱི་རིགས་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ དོད་མ་འབད་ནི་ ཆ་མེད་གཏད་ནི་འདྲི་ གཞུང་གི་ཁྲིམས་ དང་འབྲེལ་དགོ།

དགོས་འགའ་ཚེ་ཉེད་དང་བསྟུན་ཏེ་ ཚུལ་མཐུན་གྱི་ཅེས་ཁྲུ་འདི་གི་དེབ་ཚུ་བཞག་ཡོད་མེ་དང་ དེ་སྟོ་ཚུ་མ་ཚོད་དང་བཅས་ཀྱི་ ཅེས་ཁྲུ་འདི་ཚུ་ བཟླ་དབུང་འབད་ཡོད་མེ་དང་བསྟུན་ཏེ་ གོང་ལུ་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་ ཅེས་ཁྲུ་ དེ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་ནོ།

བེ་བེ་ཚེ་ཏེ་རེ།
 ཅེས་ཞིབ་སྤྱི་ཁྲབ་ལས་རོགས།

ཟླ་བ་ཏེ་མང།
 ཅེས་ཞིབ་གོང་མ།

FINANCIAL STATEMENTS, Fiscal 1999-2000

**AUDITORS' REPORT ON THE FINANCIAL STATEMENTS OF THE
BHUTAN TRUST FUND FOR ENVIRONMENTAL CONSERVATION
(BTFEC) FOR THE YEAR ENDED 30 JUNE 2000.**

- 1 The Royal Audit Authority of Bhutan has audited the attached Balance Sheet and Statement of Revenue and Operating Expenditure of the Bhutan Trust Fund for the Environmental Conservation (BTFEC) for the year ended 30 June 2000, prepared for the activities in Bhutan and in case of the funds held by the Custodian in Philadelphia, on the basis of the information provided by them to the BTFEC, Secretariat, Thimphu.
2. Based on the examination of the accounts and records made available and information and explanation provided, the Royal Audit Authority reports that in its opinion, the above mentioned financial Statements of the BTFEC together with the notes on the accounts and accounting policies as set out in Schedule XV, fairly reflect the operating surplus of the said Trust Fund for the year ended 30 June 1999 and its state of affairs as on that date.
3. The RAA further reports that:
 - 3.1 In its opinion, the project's disbursements were valid and supported by adequate documentation and were made in accordance with BTFEC's Administrative and Financial Guidelines, 1998.
 - 3.2 To facilitate proper control over the movement of fund provided by the BTFEC for programme activities, implementing agencies concerned maintain separate Government Project Letter of Credit (GPLC) accounts.
 - 3.3 Use, control and disposition of non-expendable equipment are in accordance with the Government rule.
4. Proper Books of Accounts have been kept as may be necessary so far as it appears from our examination of books and the above mentioned accounts are in agreement there with.

Noted: _____

(B.B.Chhetri)
Asstt. Auditor General

(Dawa Tamang)
Sr. Auditor

ཚེས་ལོ ༡༩༩༩ ལས་སྐུལ་ ༢༠༠༠ ཚུན་གྱི་ཚེས་ལོའི་འོང་འབབ་དང་འགྲོ་སོང་གི་གསལ་ལ་བརྒྱག་ལ།
ཡུ་ཤེས་དྲོ་ལར་ (བསྟར་བསྟུགས་)

	གོ་རིམ།	༡༩༩༩-༠༠	༡༩༩༩-༩༩
འོང་འབབ།			
སྤྱོད་དང་ལེ་ཨང་།	༡	༡,༡༡༠,༣༣༤	༩༧༣,༤༤༤
འོས་འཛོལ་ཐོབ་པའི་ལེ་སང་མ་ཙཱ།	༢	༡,༡༣༠,༡༩༠	༡,༤༣༥,༥༢༥
སྤོ་ཚོགས།	༣	༡༡,༢༥༡	༤,༧༤༢
འོང་འབབ་བརྟོགས།		༢,༢༥༡,༧༧༥	༢,༤༡༣,༧༡༡
འགྲོ་སོང་།			
སྤོ་ཚོགས།	༤	༤༠,༥༣༤	༥༡,༧༠༥
ལས་རིམ།	༥	༩༡༥,༡༩༣	༢༥༠,༠༩༡
མ་དང་ལ་འཛོལ་སྤོང་།	༦	༡༢༥,༣༥༢	༡༡༩,༤༡༦
བཟོ་སྐྱོད་ཡོད་པའི་རྒྱ་དངོས་ལས་མར་འབབ་ཡོད།	༧	༩,༤༥༦	༥,༠༦༤
བཞེ་སོང་གོང་ཚད་བདེ་ཞིབ།	༨	༡༤,༧༦༠	༡༩,༢༠༥
འགྲོ་སོང་བརྟོགས།		༡,༡༢༩,༩༩༩	༤༥༤,༤༤༥
ལོ་འདི་ནང་གི་འགྲོ་སོང་བཏང་ཐོག་ལས་འོང་འབབ་ལྷག་ཡོད་མི།		༡,༡༢༣,༢༤༠	༢,༣༩༤,༤༧༠
འོང་འབབ་བསགས་ཡོད་མི།		༤,༠༣༣,༦༢༤	༥,༤༢༧,༧༥༤
འོང་འབབ་བརྟོགས།		༥,༡༥༦,༨༦༤	༤,༠༣༣,༦༢༤

Statement of Revenue and Expenditure for Fiscal 1999-00
US\$ (Rounded)

	Schedule	1999-00	1998-99
REVENUE			
Interest & Dividend	<i>I</i>	1,110,338	972,488
Net Capital Gain Realized	<i>II</i>	1,130,190	1,835,525
Miscellaneous	<i>III</i>	11,251	41,742
TOTAL REVENUE		<u>2,251,779</u>	<u>2,849,755</u>
EXPENDITURE			
Secretariat	<i>IV</i>	60,538	51,705
Program	<i>V</i>	915,193	259,091
Fund Management	<i>VI</i>	125,352	119,816
Depreciation on Fixed Assets	<i>VII</i>	9,656	5,068
Exchange Rate Adjustments	<i>VIII</i>	18,760	19,205
TOTAL EXPENDITURE		<u>1,129,499</u>	<u>454,885</u>
Excess of revenue over expenditure for the year		1,122,280	2,394,870
Accumulated excess of revenue brought forward		8,022,628	5,627,758
Accumulated excess of revenue carried forward		<u>9,144,908</u>	<u>8,022,628</u>

Chairman
Management Board

Director
Secretariat

ལྷོ་ལོ་ ༢༠༠༠ ལོའི་ རྒྱུ་ ༣༠ པའི་ཕྱི་ལོ་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ལོ་
 ཡུལ་ལོ་ལོ་ (བཟུ་བཟུམ་)

	གོ་རིམ།	༡༩༩༩-༠༠	༡༩༩༤-༩༩
རྒྱ་དངོས།			
ཐད་དགོས་འདོད་རྒྱ་དངོས།			
ལག་པར་དང་འབྲུག་གི་དངུལ་ཁང་ནང་ཡོད་པའི་དངུལ།	༩	༩༩,༦༩༩	༩༩,༦༩༩
འབྲེལ་ཐབས་མེད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲིག་པ།	༡༠	༢༩,༦༤༦	༢༩,༦༤༦
མ་དངུལ་གྱི་འཛོལ་སྒྲིབ་དང་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིག་པ།	༡༡	༡༥,༦༩༩	༡༩,༦༩༩
མ་དངུལ་འབྲུག་གི་ལུང་གི་སྒྲིབ་སྒྲིག་པ།	༡༢	༢༩,༦༩༩	༩༩,༦༩༩
དེ་ལྟར་རྒྱ་དངོས་བརྒྱུ་ལས།			
ཕབ་ཆེ་རྒྱུ་སྒྲིབ་སྒྲིག་པ།			
སྒྲིབ་དགོས་འདོད་ཐད་འགྲོ།		༩,༩༩༩	༩,༩༩༩
རྒྱུ་སྒྲིབ་རྒྱ་དངོས་བརྒྱུ་ལས།			
རྒྱ་དངོས་གཏན་འཇགས།			
རྒྱ་དངོས་གཏན་འཇགས་(དེ་སྲིད་ཀྱི་ལོ།)	༡	༩,༩༩༩	༩,༩༩༩
མ་ཙཱ་འདོན་སྒྲིབ་རིན་ཐོང་ཐོག།	༡༢	༩,༩༩༩,༩༩༩	༩,༩༩༩,༩༩༩
རྒྱ་དངོས་གཏན་འཇགས་བརྒྱུ་ལས།			
རྒྱ་དངོས་བརྒྱུ་ལས།			
མ་ཙཱ་དང་གསོག་འཇགས་མ་དངུལ།			
མ་ཙཱ་གོ་གསལ་རམ་ཚུ།	༡༩	༩,༩༩༩,༩༩༩	༩,༩༩༩,༩༩༩
འོང་འབབ་གྱི་ལྷན་ལུས་བསམ་གསལ་ཏེ་ཡོད་མེ།		༩,༩༩༩,༩༩༩	༩,༩༩༩,༩༩༩
མ་ཙཱ་དང་གསོག་འཇགས་མ་དངུལ་བརྒྱུ་ལས།			
		༩,༩༩༩,༩༩༩	༩,༩༩༩,༩༩༩

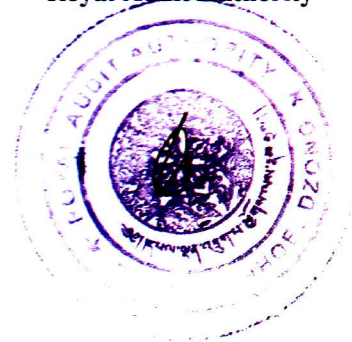
Balance Sheet as on 30 June 2000
US\$ (Rounded)

	Schedule	1999-00	1998-99
ASSETS			
Current Assets:			
Cash in Hand & Bank of Bhutan	<i>IX</i>	94,634	32,044
Receivables and Prepayments	<i>X</i>	23,656	28,218
Accrued interest with Fund Management	<i>XI</i>	151,647	134,164
Fund held by RGoB	<i>XII</i>	<u>229,844</u>	<u>321,301</u>
Total Current Assets		<u>499,781</u>	<u>515,727</u>
Less: Current Liabilities:			
Expenses Payable		<u>2,296</u>	<u>-</u>
Net Current Assets		<u>497,485</u>	<u>515,727</u>
Fixed Assets:			
Fixed Assets (Net)	<i>VII</i>	54,415	29,377
Investment at cost	<i>XIII</i>	<u>29,896,698</u>	<u>28,781,214</u>
Total Fixed Assets		<u>29,951,113</u>	<u>28,810,591</u>
TOTAL ASSETS		<u>30,448,598</u>	<u>29,326,318</u>
CAPITAL & RESERVES			
Capital Contributions	<i>XIV</i>	21,303,690	21,303,690
Accumulated excess of revenue		<u>9,144,908</u>	<u>8,022,628</u>
TOTAL CAPITAL & RESERVES		<u>30,448,598</u>	<u>29,326,318</u>

Chairman
Management Board

Director
Secretariat

Auditor
Royal Audit Authority

Schedule I.**Investment Income Details (US\$ rounded)**

	1999-00	1998-99
(i) Interest Income Realized	1,186,070	1,164,184
Add: Accrued Interest as on 30 June 2000:		
-US Government & Agencies	48,087	56,126
- Mortgage Backed Securities	29,620	21,124
- Asset Backed Securities	11,711	8,312
- Corporate Bonds	62,229	48,602
Less: Government Obligation Expenses	(128,439)	(215,433)
Interest Expense	(42,537)	(30,733)
Income accounted in the previous year	(134,164)	(154,089)
Net Interest Income during the Year	1,032,577	898,093
(ii) Dividend Income	77,761	74,395
Total Investment Income earned during the year	1,110,338	972,488

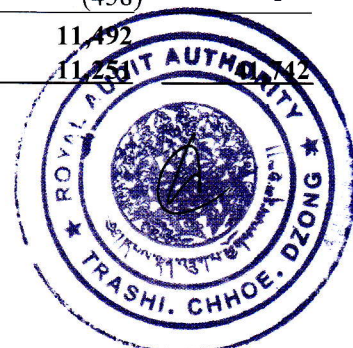
Schedule II.**Capital Gain Realized (US\$ rounded)**

	1999-00	1998-99
(i) Total gross sales price of securities sold	30,153,741	30,285,144
(ii) Less: Total cost basis of securities sold	(29,023,551)	(28,449,619)
Net gain realized	1,130,190	1,835,525

Schedule III.**Miscellaneous Income (US\$)**

	1999-00	1998-99
(i) Adjustment to Cost (net)	(241)	41,742
(ii) Sale of Vehicles:		
Total Income from Sale of Vehicles	20,050	-
Less: Depreciated Value of the vehicles	(8,120)	-
Major Repair Costs incurred	(438)	-
Profit from sale of vehicles	11,492	41,742
Net Miscellaneous Income realized	11,251	41,742

RF

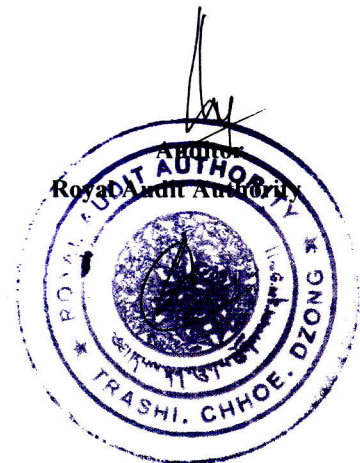
Expenditure Statement of Secretariat for Fiscal 1999-00

US\$ (Rounded)

Expenditure Head	1999-00	1998-99
Personnel Emoluments	15,331	13,281
Other P. Emoluments	234	107
Travel	1,574	903
Utilities-Tele, fax, etc.	2,847	1,441
Utilities-Postage/Bank Charges	558	341
S & M - Stationery, Printing	4,249	1,705
S & M - Subscription to International Journals	725	-
Maintenance of Building	541	7,604
Maintenance of Vehicle	4,039	2,527
Maintenance of Equipment	974	683
Workshops/Seminars	2,284	319
Hospitality	4,312	2,384
PF-Employers Contribution	1,192	1,011
Transportation	305	-
Advertisement	857	1,298
Printing of Annual Report	8,013	7,508
Printing of Strategic Plan (additional)	-	1,879
Development of Website	1,028	-
Gratuity	1,845	-
Training	9,630	8,714
Total	60,538	51,705

Chairman
Management Board

Director
Secretariat

Schedule V.**Program Expenditure (US\$ rounded)**

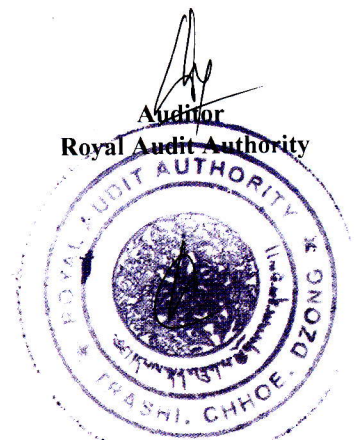
Grant Title	Grant No.	1999-00	1998-99
1 Env.education at lower primary level	MB0008-98	55,533	21,560
2 Institutional support to Royal Society for the Protection of Nature (RSPN)	MB0009-99	47,041	83,679
3 Human resources dev.for Protected Areas	MB0010-99	357,531	114,738
4 Royal Botanic Garden at Serbithang	MB0011-99	112,834	33,211
5 Thimphu smoke pollution survey	MB0012-99	-	5,903
6 Env.research & building capacity for natural resources mgmt.at Sherubtse College	MB0013-00	14,930	-
7 Researching and mitigating the effects of cattle migration	MB0014-00	1,301	-
8 Introduction of heavy-duty electric cookers as an alternative to firewood	MB0015-00	22,918	-
9 Incremental staffing and recurrent costs of conservation in RGOB	MB0016-00	231,647	-
10 In search of greenhouse deities	SC0017-00	8,970	-
11 Incremental staffing, recurrent costs and HRD for RSPN	MB0018-00	42,462	-
12 Env.monitoring of Forest Mgmt.Units	MB0020-00	6,990	-
13 Capped langurs in Bhutan	SC0021-00	9,003	-
14 Bragtsha watershed mgmt.	SC0023-00	4,033	-
Total		915,193	259,091

Schedule VI.**Fund Management Expenditure (US\$ rounded)**

	1999-00	1998-99
1 Custodian Fees	11,751	12,417
2 Fund Mgmt. Fees	113,601	107,399
Total of Fund Management Expenditure	125,352	119,816

Chairman
Management Board

Director
Secretariat

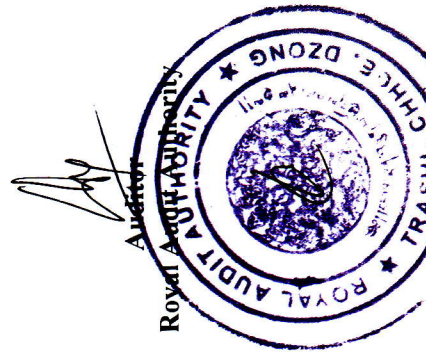

Depreciation Table for Fixed Assets (US\$ rounded)

Particulars of Assets	Gross Block as on 1.7.99	Addition during the Year	Adjustments during the Year	Gross Block as on 30.6.00	Depreciation			Net Block as on 30.6.00	Net Block as on 30.6.99
					Upto 30.6.99	During the Year	Exchange Gain/Loss		
Equipment	28,344	14,039		42,383	10,839	3,119	(351)	28,074	17,504
Furniture	5,274	7,634		12,907	1,521	1,121	(173)	10,092	3,753
Vehicle	27,593	21,915	(27,593)	21,915	19,473	5,416	(250)	16,249	8,120
Total	61,210	43,588	(27,593)	77,205	31,833	9,656	(774)	54,415	29,377

[Signature]
Chairman
Management Board

[Signature]
Director
Secretariat

Schedule VIII.

Exchange Rate Adjustments (US\$ rounded)		1999-00	1998-99
(i)	Arising from translating foreign exchange transactions to account	17,986	18,743
(ii)	Arising from translating fixed assets recorded at historical cost into US\$ as on 30.6.00	774	462
Total Exchange Loss		<u>18,760</u>	<u>19,205</u>

Schedule IX.

Cash in Hand/Bank of Bhutan	1999-00		1998-99	
	Nu.	US\$	Nu.	US\$
(i) Cash in Hand	10,323	232	165	4
(ii) Cash with Bank	4,196,743	94,203	735,866	16,839
(iii) Cash with Foreign Currency Account	8,848	199	687,683	15,201
Total	<u>4,215,913</u>	<u>94,634</u>	<u>1,423,713</u>	<u>32,044</u>

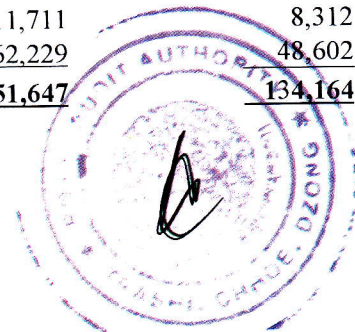
Schedule X

Receivables and Prepayments	1999-00		1998-99	
	Nu.	US\$	Nu.	US\$
(i) Royal Society for the Protection of Nature	985,665	22,125	176,666	4,029
(ii) Advance to Suppliers	40,275	904	1,060,691	24,189
(iii) Advance to Employees	14,167	318	-	-
(iv) Advance to Others	13,765	309	-	-
Total	<u>1,053,871</u>	<u>23,656</u>	<u>1,237,357</u>	<u>28,218</u>

Schedule XI.

Accrued Int. on Investmt (US\$ rounded)		1999-00	1998-99
(i)	US Government & Agency	48,087	56,126
(ii)	Mortgage Backed Securities	29,620	21,124
(iii)	Asset Backed Securities	11,711	8,312
(iv)	Corporate Bonds	62,229	48,602
Total Accrued Interest		<u>151,647</u>	<u>134,164</u>

HK

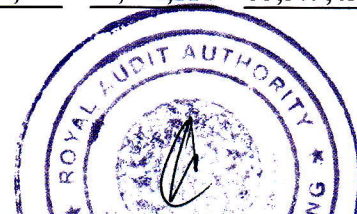

Schedule XII**Fund Held by RGoB**

	1999-00		1998-99	
	Nu.	US\$	Nu.	US\$
(i) Royal Manas National Park, MoA	1,361,765	30,567	1,361,765	31,055
(ii) Department of Education	215,268	4,832	1,733,096	39,523
(iii) Royal Civil Service Commission	4,781,326	107,325	6,651,322	151,684
(iv) National Biodiversity Pgm, MoA	-	-	4,251,706	96,960
(v) National Environment Commission	91,169	2,046	91,169	2,079
(vi) Sherubtse College	52	1	-	-
(vii) Planning & Policy Division, MoA	102,022	2,290	-	-
(viii) Ministry of Finance	2,772,891	62,242	-	-
(ix) Dept. of Forestry Services, MoA	915,101	20,541	-	-
Total RGoB held funds	10,239,594	229,844	14,089,058	321,301

Schedule XIII**BTF Portfolio (US\$ rounded)**

Investment Category	1999-00		1998-99	
	Book Value	Market Value	Book Value	Market Value
A: Foreign Investment:				
(i) Money Market	507,453	507,453	361,940	361,940
(ii) Fixed Income	13,965,523	13,726,697	15,100,065	14,876,153
(iii) US Equities (Large Cap.)	8,264,762	11,722,080	5,422,500	8,494,527
(iv) International Equities	7,085,096	9,888,380	6,776,708	8,332,622
(v) Small Cap Equities (US)	-	-	1,120,000	1,180,030
(vi) Accrued Interest	-	151,648	-	134,164
Total Off-shore Investment	29,822,834	35,996,258	28,781,214	33,379,437
B: Local Investment:				
(i) Royal Insurance Corpn. of Bhutan	7,096	7,433	-	-
(ii) Penden Cement Authority Limited	20,313	20,313	-	-
(iii) Bank Balance (FC Account)	12,500	12,500	-	-
(iv) Bank Balance (Ngultrum Account)	33,955	33,955	-	-
Total Local Investment	73,864	74,201	-	-
Total Investment portfolio	29,896,698	36,070,459	28,781,214	33,379,437

Schedule XIV.

Statement of Capital Contributions as on 30 June 2000
US\$(Rounded)

Sl. #	Donors Agencies	Balance as on 30 June 1999	Addition during the year	Total as on 30 June 2000
1	The World Bank - GEF	10,000,000	-	10,000,000
2	World Wildlife Fund; Inc.	1,000,000	-	1,000,000
3	Government of Norway	2,688,435	-	2,688,435
4	Government of the Netherlands	2,454,500	-	2,454,500
5	Government of Finland	66,312	-	66,312
6	Government of Switzerland	2,586,207	-	2,586,207
7	Royal Government of Bhutan	173,818	-	173,818
8	Government of Denmark	2,334,418	-	2,334,418
	Total Capital contribution	21,303,690	-	21,303,690

Chairman
Management Board

Director
Secretariat

Auditor
Royal Audit Authority

Schedule XV

NOTES ON FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 30 June 2000

1 Significant Accounting Policies

1.1 Accounting Conventions:

These accounts are prepared on the basis of historical cost concept.

1.2 Recognition of Revenue and Expenditure:

1.2.1 Revenue and Expenditure:

Revenue and Expenditure are recognized on accrual basis except for leave encashment, Leave Travel Concession, and gratuity (refer notes 1.2.5 and 1.2.6 below).

1.2.2 Investment Income:

Income earned by 1838 Investment Advisors, Philadelphia, USA including accrued interest on investments are recognized as revenue in the Revenue and Operating Expenditure on the basis of statements received from the above Fund Manager.

1.2.3 Capital Gain/(Losses):

Realized Capital Gains/(Losses) arising on the actual sale of securities are recognized as revenue/expenses in the Statement of Revenue and Operating Expenditure.

1.2.4 Fund Management and Custodial Fees:

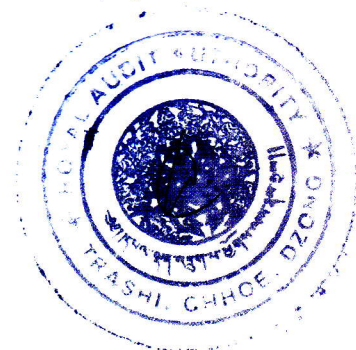
Fund Management and Custodial Fees are charged at predetermined rates provided in the Memorandum of Understanding between the Bhutan Trust Fund for Environmental Conservation and the Fund Manager and the Custodian.

1.2.5 Leave Travel Concession & Leave Encashment:

Leave Travel Concession and Leave encashment are recognized on cash basis.

1.2.6 Gratuity:

Gratuity is recognized on cash basis as and when employees leave the organization.

1.2.7 Depreciation:

Depreciation on the fixed assets owned by the Bhutan Trust Fund for Environmental Conservation are charged under the reduced balance method at the rates indicated below.

<u>Assets</u>	<u>Annual Rate of Depreciation</u>
Vehicle	25%
Furniture & Equipment	10%
Buildings	3%

In respect of assets procured during the year full depreciation is provided in the year of acquisition and for the assets sold, no depreciation is charged in the year of disposal.

1.3 Fixed Assets:

Fixed Assets owned by the Bhutan Trust Fund for Environmental Conservation are stated at the original cost including incidental expenses related to acquisition, less accumulated depreciation.

1.4 Investment:

The Management Board at its ninth meeting held on 29 March 2000 approved investment in Bhutanese equities comprising 1% (approx. US\$350,000) of the trust fund's total investment portfolio.

Investments in the securities and money market instruments are stated at cost. For this purpose, aggregate cost of total portfolio has been considered.

1.5 Program Expenditure:

Fixed Assets under program expenditure are not the properties of the Bhutan Trust Fund for Environmental Conservation. As decided by the Management Board at its sixth meeting held on 9 September 1998, all program expenditure, whether capital or recurrent are charged to the Revenue and Expenditure Statement in the year incurred.

1.6 Consumable items including spares, etc. are charged off in the accounts in the year of purchase.

1.7 Conversion/Translation of Currency:

1.7.1 Investment in local equities in local currency has been translated into US\$ using the Bank of Bhutan's year-end exchange rate.

1.7.2 Amounts withdrawn from 1838 Investment Advisors, Philadelphia, USA, in US\$ are translated into local currency on Telegraphic Transfer rates of the Royal Monetary Authority of Bhutan at the rate prevailing at the time of withdrawal.

1.7.3 All Secretariat transactions and program payments in local currency are translated into US\$ using Bank of Bhutan's exchange rate on the

date of payment. Year-end fund balances in the local currency are translated into US\$ at Bank of Bhutan's prevailing year-end exchange rate.

1.7.4 Exchange Gain/Loss arising from translation of Local currency to US\$ are recognized in the Statement of Revenue and Operating expenses as revenue/expenses accordingly.

1.7.5 Net book value of fixed assets (at the year-end) recorded in local currency are translated to US\$ using year-end exchange rate and the differences are recognized as gain/(loss) in the Revenue and Expenditure Statement.

- 2 Interest Income is the net of Government Obligation Expense of US\$128,439 (US\$215,433 for FY1998-99) on US Government Treasury Notes/Bonds and interest expense of US\$ 42,537 (US\$30,733 for FY1998-99) on other securities, being accrued interest on the dates of acquisition paid to the previous holders (refer Schedule I).
- 3 Diminution in the market value of individual securities below the cost in some cases (as detailed in EXHIBIT-A) has not been provided for.
- 4 Previous year's figures are re-grouped and re-arranged wherever necessary.
- 5 In the Revenue and Expenditure Statement, the term "Accumulated excess of revenue" replaces previous years' "Statement of Operating Fund". As decided by the Management Board at its eighth meeting held on 3 November 1999, the trust fund's principal is defined as the book value of the investment portfolio at the end of each financial year. In order to maintain the principal, accumulated excess of revenue is reinvested into the endowment. Annual spending ceiling is fixed at five percent of the trust fund's principal, within which all grant expenditures, secretariat overhead and investment management fees would be covered.
- 6 The figures are rounded up/down to the nearest dollar.
- 7 The Schedules and Notes attached hereto form an integral part of these Financial Statements.

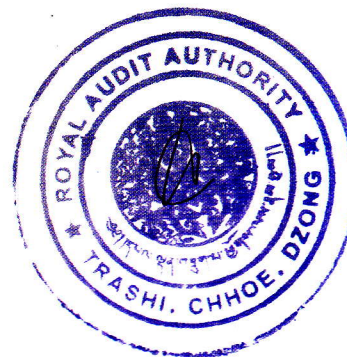
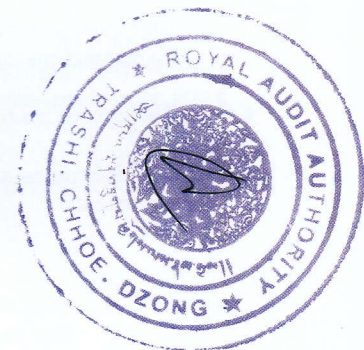

EXHIBIT - A

**Instances of Cost Value higher than Market Value as per 1838
Investment Advisors.**

FIXED INCOME (US\$)

Particulars	Cost Value	Market Value	Difference
Mortgaged Backed Securities	5,260,051.92	5,168,865.14	(91,186.78)
Asset Backed Securities	1,110,940.40	1,077,682.60	(33,257.80)
Corporate Bonds	5,600,531.72	5,471,921.22	(128,610.50)
Total Fixed Income	11,971,524.04	11,718,468.96	(253,055.08)

ཅད་ཞིབ།

གྲོགས་རམ་འཚོལ་མེད་ཀྱི་སྐབས་ ཅད་ཞིབ་ཀྱི་ཡིག་ཐུང་ཀྱི་ཅིག་ སློབ་གྲྭ་མ་དངུལ་གྱི་སྐྱོད་དང་ མ་དངུལ་ཚུ་གི་ཞུ་བ་ལུ་མེ་འདི་ ཆ་ གནས་བཞག་མེ་བཞག་གི་ བཏག་དཔྱད་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཡིག་གུ་འདི་ནང་ འོག་གི་ཁག་སུ་འཚོག་ཚུ་ཚུ་དེ་གོ།

- ༡ མ་དངུལ་དགོས་པའི་ཞུ་བ་ལུ་དགོས་པའི་གནད་དོན།
- ༢ ལས་འགུལ་གྱི་གཞི་རིམ་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ཀྱི་བྱ་བུ་སྤྲོད་མེ་ལུ་ ཆ་བཞག་ནི།
- ༣ ལས་འགུལ་འགོ་བཙུག་སུ་འཕེལ་ཁུངས་འདི་གི་ཁག་སུ་གནས་ཚུ་ལ།
- ༤ འཚར་དངུལ་ཚོད་ཅི་ ས་དང་དུས་ཡུན་ག་དེ་མེ་ཅིག་གི་དོན་ལུ་ མ་དངུལ་དགོ་མེད་གི་ཞུ་བ།
- ༥ གྲོགས་རམ་འཚོལ་མེད་ལྷན་པའི་ཁ་བྱང་།

གྲོགས་རམ་ལེན་ཐང་ས།

གྲོགས་རམ་དགོས་པའི་ཞུ་བ་ལུ་བའི་ཡིག་འདི་ཐོབ་ཚར་ ཞེན་མ་ལས་ སློབ་གྲྭ་མ་དངུལ་གི་ལས་གཞི་གི་སྐོར་ གྲོགས་རམ་ འཚོལ་ནེ་ལུ་ ཚུ་མ་ཐུན་གྱི་ཞུ་བ་ལུ་འོག་འཛིན་བཟོ་ཡོད་མེད་ཅིང་ རང་ལུ་ བཟོ་བཙུག་དགོས་པའི་འབད་སྤེལ་འོང་།

- ༡ གྲོགས་འཚར་འདི་ སྤྱི་ཚུ་དང་མ་དངུལ་འདི་མཇུག་ལུ་ མཁས་པའི་ཚོགས་ཚུ་ འཕུལ་མེ་ཚུ་གིས་བསྐྱར་ ཞིབ་འབད་ནེ་དོན་ལུ་ལུ་དགོ།
- ༢ གྲོགས་འཚར་འདི་ནང་ གཅིག་ ཡང་ན་ མང་སུ་ཅིག་གི་ནང་ལུ་ སློབ་གྲྭ་མ་དངུལ་འདི་གི་མ་དངུལ་གྱི་ཞུ་བ་ སྤྲོད་མེ་ལས་ མེ་སྤྲོད་མེ་ཅིག་ བཙུག་དགོ།
- ༣ མ་དངུལ་སྤྱོད་དང་མེ་སྤྱོད་གི་ཐག་བཅད་དེ་ སློབ་གྲྭ་མ་དངུལ་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་བཞག་ཚོགས་ཀྱིས་ གནས་གཤམ་ལ་དང་སོས་ཁའི་ཞུ་བ་འཛིན་ཚུ་ནང་ ཐག་བཅད་མཛད་ནེ་ཡིན།
- ༤ སློབ་གྲྭ་མ་དངུལ་གྱི་ཚེ་སེམས་འདི་ སྤྱི་ཚུ་བདུན་པའི་སྤྱི་ཚོས་གཅིག་ལས་ སྤྱི་ཚུ་དུག་པའི་སྤྱི་ཚོས་སུ་མ་ཚུ་ཚུ་ལེ་ཡིན།

འོས་འབབ་ཅན།

རྒྱལ་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ ས་གནས་ཀྱི་གཞུང་མིན་ལས་འགུལ་ཚུ་ མེ་སྤྲོད་ འབྲུག་མིག་ར་ གྲོགས་རམ་འདི་གིས་ འོས་འབབ་ དང་ལྷན་མ་ཡིན།

- ༡ གྲོགས་འཚར་མེ་སྤྲོད་མེ་ ཐང་ཀར་དུ་ཐོབ་མེ་ཚུ་དགོས་ཡིན།
- ༢ གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཚུ་དང་ གཞུང་མིན་ལས་ཁུངས་ཚུ་གིས་ གྲོགས་འཚར་བཞག་དུ་མེ་སྤྲོད་མེ་ སྤྲོད་མེ་ལུ་ མེ་སྤྲོད་མེ་མར་གཏོགས་ནེ་ཡང་ དུག་བཟོ་ཐོག་གི་གྲོགས་འཚར་ཚུ་ལུ་ གཞུང་མིན་ལས་ཁུངས་ཚུ་ནེ་ཡིན།
- ༣ མཉམ་འབྲེལ་མ་ གཞུང་ནིའི་འདོད་པ་ དེ་འབད་མཛད་ སློབ་གྲྭ་མ་དངུལ་གྱི་ གྲོགས་རམ་གྱིས་ གཞུང་གྲོགས་རམ་མ་དངུལ་ཚུ་ མཛད་མེ་ཚུ་ནེ་མཛད་ཅིག་དགོ།
- ༤ སོ་སོའི་གྲོགས་རམ་མ་དངུལ་འདི་ རྩི་ལར་ ༢,༠༠,༠༠༠ ལས་ བརྒྱུ་མེ་འོང་ ཞེ་དང་ སོ་སོའི་གྲོགས་རམ་འདི་ ཡོག་སུ་ལས་བརྒྱུ་མེ་ཚོགས།
- ༥ ཞིབ་འཚོལ་རྒྱུ་ལུ་ འབད་ནེ་དོན་ལུ་ གྲོགས་རམ་ཚུ་ཡང་ སློབ་གྲྭ་མ་དངུལ་གྱི་ཐུན་ཚོགས་ནང་ ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །།

Inquiry:

Grant seekers are advised to write a brief letter of inquiry to determine if the trust fund's present interests and funds permit consideration of the request. The letter should include:

- Purpose for which funds are being requested
- Environmental problems the project will address
- Information about the organization conducting the project
- Estimated budget and duration for which funds are requested
- Contact information of the grant seeker

Grant cycle:

After receiving the letter, trust fund staff may ask the grant seeker to submit a formal proposal using prescribed application forms.

- Proposals must be submitted by the end of January and June, for review by the technical advisory panel
- Proposals must address one or more of the trust fund's strategic funding objectives
- Funding decisions will be made by the Management Board at its spring and fall meetings
- The trust fund's fiscal year is 1 July through 30 June

Eligibility:

Royal Government agencies, local NGOs, grassroots communities and Bhutanese individuals are eligible for support.

- Proposals received directly from grass roots communities are desired
- When submitted by government and NGOs, proposals that enhance community involvement in conservation will be prioritized
- Co-financing is desired, but trust fund support should not displace other donor funding
- The size of individual grants should not exceed the Ngultrum equivalent of \$300,000, and individual grants should not exceed three years
- Discretionary research grants are available at the trust fund secretariat.

Bhutan Trust Fund for Environmental Conservation
Tashichho Dzong Complex, P.O. Box 520, Thimphu, Bhutan
Tel: 975 2 323846, 326419 Fax: 975 2 324214
www.bhutantrustfund.org

